

Ohjelma 2.5.2024

- 9.30 **Tervetuloa Taloustorstaihin! Mitä kehysriihiratkaisut merkitsevät kunnille?** / Minna Punakallio
- 9.50 **Sidosyksikköjärjestämisen tulevaisuus?** / Eeva-Riitta Högnäs
- 10.10 **Talousarvio 2025: veroennustekehikko, valtionosuudet ja TE-laskelmat** / Mikko Mehtonen, Olli Riikonen & Benjamin Strandberg
- 10.50 **Toisen asteen koulutuksen uudistukset: Lukiokoulutus ja ammatillinen koulutus** / Maarit Kallio-Savela ja Kyösti Värri
- 11.10 **Sote-kiinteistöjen yhtiöittäminen & Kiinteistöverotuksen arvostamisperuste uudistus** / Riikka Lehtimäki & Pekka Montell
- 11.30 **Palveluluokkakohtaisen taloustiedon raportointi** / Minnamaria Korhonen (VM) & Linnea Mäkinen (VK)
- 11.50 **Asiaa taloustavarasta -haastevideo**
- 11.55 **Näkemiin ja seuraava Taloustorstai** / Hanna Lassila

Mitä kehysriihiratkaisut merkitsevät kunnille?

Taloustorstai 2.5.2024

@MinnaPunakallio, pääekonomisti Kuntaliitto

Sopeuttamispakettien kokonaisuus hallituskaudella

Petteri Orpon hallituksen sopeuttamisen kokonaisuus: 9 miljardia euroa

Hallitusohjelman (liite B) 4 miljardin euron sopeutuskokonaisuus

- Mm. sosiaaliturvaetuuksiin liittyvien menojen säästöjä
- Indeksisidonnaisten menojen säästöjä
- Mm. kehitysyhteistyö
- 0,9 miljardia euroa säästöistä koostuu hyvinvointialueiden kehittämistoimista

Rakennepoliittiset toimet: 2 miljardia euroa

- Työllisyystoimet, mm. ansioturvan tason porrastus, lapsikorotusten ja aikuiskoulutuksen lakkauttaminen
- KHI/KEL-sidonnaisten etuuksien leikkaukset

Kehysriihen linjaukset: 3 miljardia euroa

- 1,6 miljardin euron lisäsäästöihin, mm. hyvinvointialueiden palveluvelvoitteet ja asiakasmaksut, opiskelijat opintotuen asumislisään
- 1,8 miljardin euron veropäätöksiin, mm. yleisen ALV-kannan korotus

Lisäksi määräaikainen Investointiohjelma sekä kasvupaketti

”Suurin hallituksen kuntatalouteen suoraan kohdistama sopeutustoimi on peruspalvelujen valtionosuuden indeksikorotukseen tehtävä yhden prosenttiyksikön korotusta vastaava säästö vuosina 2024–2027.”

Lähde: Julkisen talouden suunnitelma 2025–2028

Sopeutuksen kumulatiivinen yhteisvaikutus kuntiin

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Kuntien tuloihin vaikuttavat hallituksen toimenpiteet (HO-liite B)	0,0	0,0	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Kuntien menoihin vaikuttavat hallituksen toimenpiteet (HO-liite B)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kuntien tuloihin vaikuttavat hallituksen toimenpiteet (lisätoimet 2024)	0,0	0,0	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Kuntien menoihin vaikuttavat hallituksen toimenpiteet (lisätoimet 2024)	0,0	0,0	0,2	0,2	0,2	0,2
Valtion toimenpiteiden nettovaikutus kuntien verotuloihin	0,0	0,1	0,5	0,5	0,5	0,5
Veroperusteiden muutosten kompensatio kunnille	0,0	0,0	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Muiden valtion toimenpiteiden vaikutus kuntatalouteen	0,0	0,0	0,3	0,3	0,3	0,3
Sosiaaliturvamaksujen muutosten vaikutukset verotuloihin ja työnantajakustannuksiin	0,0	0,3	0,4	0,3	0,4	0,4
Vaikutus kuntatalouden rahoitusasemaan, netto	0,0	0,4	0,7	0,7	0,6	0,6

**Mitä kehysriihi merkitsee
kunnille?**

Sosiaali- ja terveydenhuolto | Hallitus lakkauttaa yöpäivystyksen viidellä paikkakunnalla

Pääkirjoitus | Hallitus antaa säästöpaketista keppiä kaikille – joka toisen eläkeläisen verotus kiristyy

VEROTUS

Yksi kuva näyttää: Suomen alv-kanta nousemassa EU:n kärkikastiin

Säästöpäätökset | Makeisten verotuksen raju korotus tuli Fazerille yllätyksenä – näin muutos nostaa karkkilaskuasi

Miksi bensan hinta nousee alv-korotuksella? Purra vastaa

Näin hallituksen ratkaisut iskevät eri kohteisiin: alkoholi, lääkekorvaukset, makeiset, opintotuki, eläkkeet, hoitajamitoitus...

Kehysriihi vastasi kuntien huoliin osittain – normien keventämisessä edettävä ripeästi

Kuntaliitto ja kunnat ovat helpottuneita, että hallitus lupasi kehysriihessä kompensoida edes osan sote-uudistuksen loppulaskuun liittyvästä valtionrahoituksen leikkauksesta. Jos leikkaus olisi toteutunut täysimääräisesti, se olisi merkinnyt 400 miljoonan euron pysyvää vähenemistä kuntien valtionosuuksiin. Myös kunnallisverotuksen efektiivisyyden parannus tuo pitkällä aikavälillä kuntien taloudenhoitoon lisää liikkumavaraa.

– Kehysriihessä hallitus lupasi lisätä kuntien peruspalvelujen valtionosuuksia 277 miljoonaa euroa vuodesta 2025 lähtien. Tämä on tärkeä kädenojennus kunnille ja turvaa osittain esimerkiksi lasten ja nuorten hyvinvointipalvelujen tulevaisuutta. Valitettavasti kunnille jää edelleen sopeuttamistarvetta, Kuntaliiton toimitusjohtaja **Minna Karhunen** kommentoi kehysriihen neuvottelutulosta.

Kunnat ovat sote- ja TE-palvelu-uudistusten keskellä nyt äärimmäisen vaikean talousnäkökuvan edessä. Kuntien talouden tila on heikentymässä nopeasti: kustannukset kasvavat, verotulo- ja valtionosuuskehitys on vaimeaa ja investointitarpeet jatkuvat suurina. Samaan aikaan hallituksen lisäsopeutustoimet koskevat myös kuntasektoria.

Normien keventämiseen vauhtia, rahoitusta ei saa leikata ennakkoaisesti

Hallituksen normien ja tehtävien purkamisen kustannusvaikutuksesi on kehysriihessä arvioitu

”Kevään 2024 julkisen talouden suunnitelman uudet toimet kohdistuvat myös kuntiin. Niiden yhteisvaikutus on kuitenkin kuntataloutta vahvistava valtionosuuden lisäyksen ja sosiaaliturvarahastoihin kohdistuvien säästöjen kanavoitintirkaisun myötä”

Lähde: Kuntatalousohjelma 2025-2028,

**Oletus:
Kasvattaa kuntien
verotuloja noin
200 milj. euroa.
Pienentää kuntien
menoja noin
200 milj. euroa.**

Kehysriihen keskeiset kuntalinjaukset pähkinänkuoressa

Sote-siirtolaskelmien kuntavaikutusten pienentäminen
+277 milj. euroa
vuodesta 2025 lähtien

Kunnallisverotuksen ansiotulovähennys poistuu (+340 milj. €), verotulomenetysten kompensaaot pienenee (-340 milj. €)
Yhteisvaikutus neutraali

Kanavointiratkaisun vaikutus kuntiin
Veronluonteiset maksumuutokset kasvattavat kuntien verotuottoja:
60-70 milj. euroa

Ammatillisen koulutuksen rahoitusta vähennetään 100 milj. €
Kuntavaikutukset täsmentyvät

Kuntien normien keventäminen
Kuntien velvoitteita vähennetään tai asiakasmaksuja lisätään
Tulot -25 milj. €,
menot -100 milj. €

Valtionavustussäästöt OKM:n hallinnonalalla yht. 150 milj. € v. 2026
Päätösten aikaistus.
Yhteisvaikutus neutraali, jos kunnat eivät lisää omarahoitusosuutta

Tarkemmin kuntapäätöksistä voi lukea kevään kuntatalousohjelmasta

**Kevään
ohjelma
julki
25.4.2024**

Sisältö

Tiivistelmä

1. Kuntatalouden tilannekuva
2. Hallituksen kuntalinjaukset
3. Valtion kuntatoimenpiteet hallinnonaloittain
4. Kuntatalouden kehitysarvio ja talouden sopeutusaine (=painelaskelma, rahoitusperiaatteen toteutuminen)

Lisäksi:

[Kuntakohtaiset
painelaskelmat](#)

[Ennakkollinen
vos-laskelma](#)

[Vos-
laskelmassa
myös uudet
kuntien TE-
laskelmat](#)

Kuntatalouden kehitysarvio

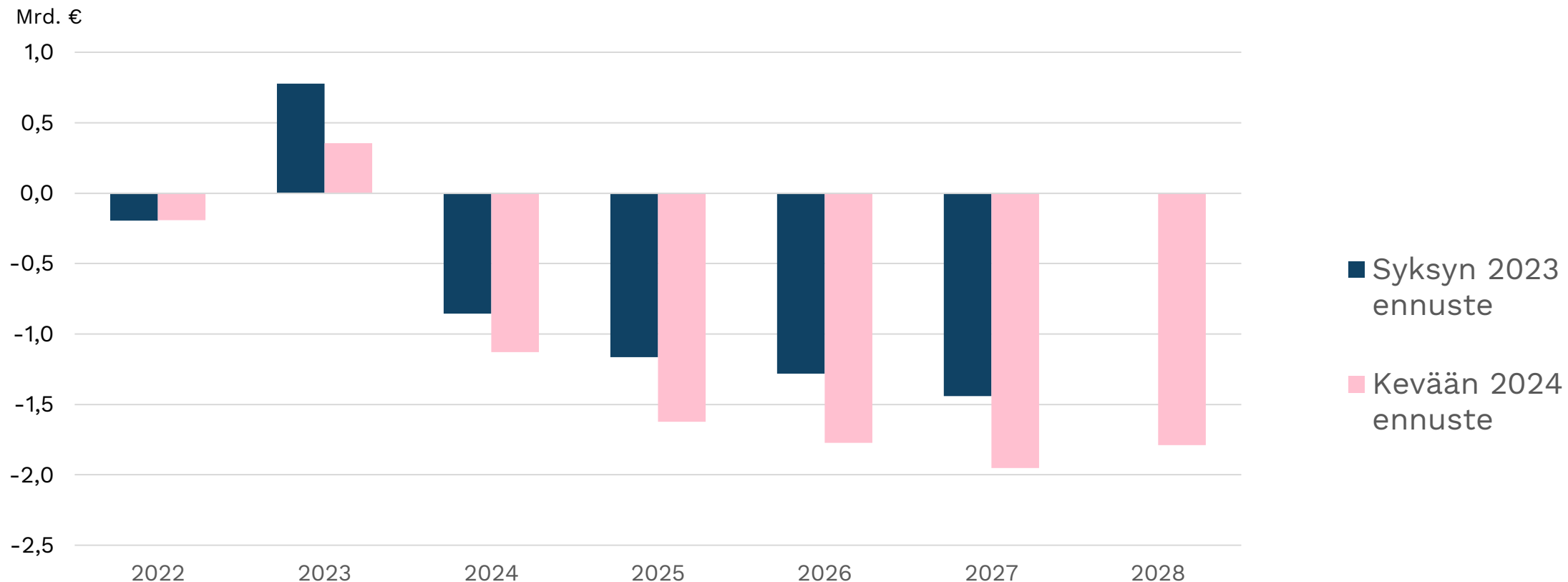
Odotettua korkeampi kuntien menotaso 2023 varjostaa tulevia ennustevuosia ja on kehyskaudella eniten kuntataloutta heikentävä tekijä

Positiivinen ennusteriski: Kunnat voivat vaikuttaa menoihin

Kuntatalouden ennuste heikentynyt

Toiminnan ja investointien rahavirta

Toiminnan ja investointien rahavirta = tulorahoitus – investoinnit

Toiminnan ja investointien rahavirta kuvaa kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen.

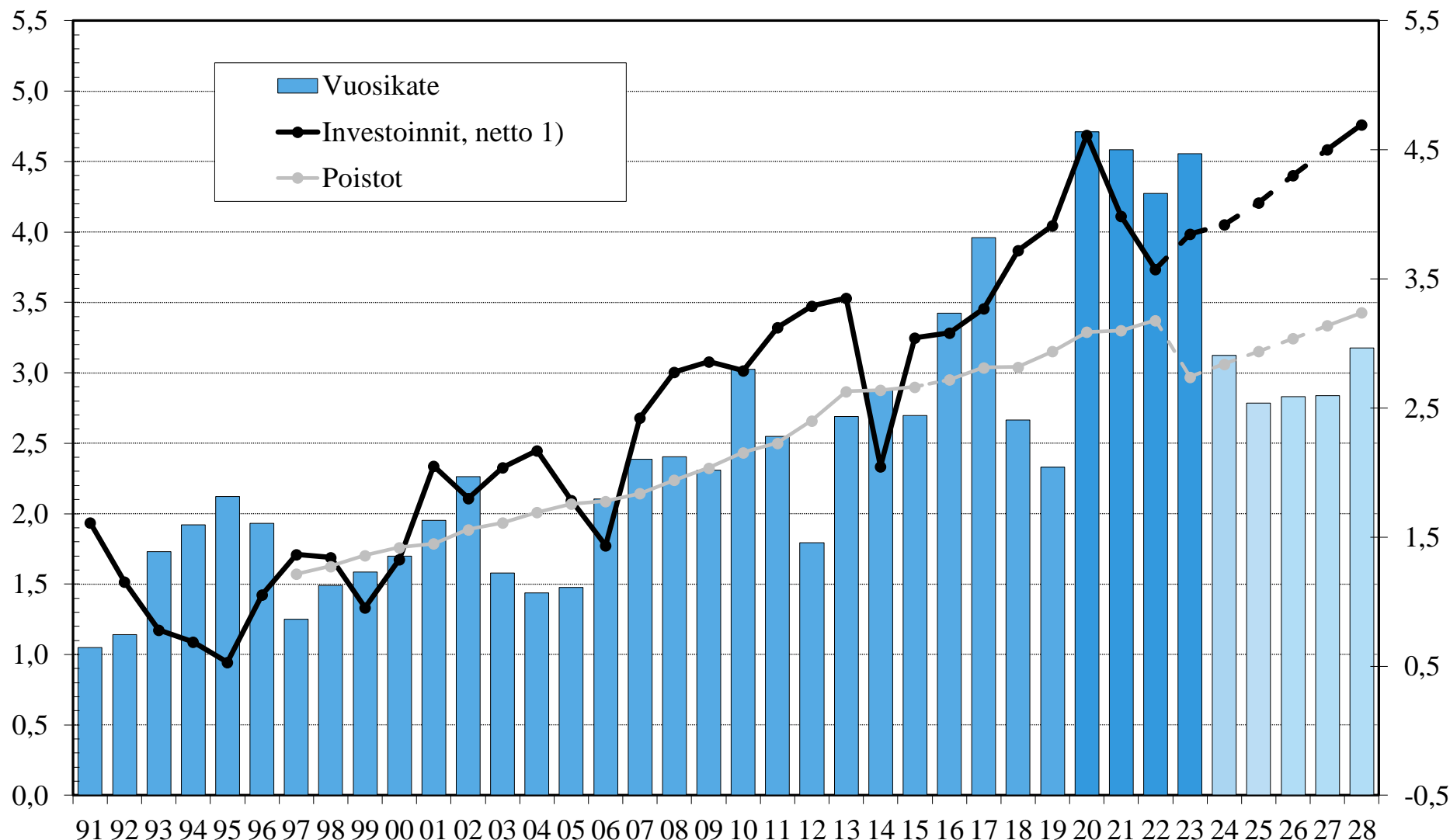
Kuntasektorin vuosikate, poistot sekä investoinnit¹⁾ painelaskelman mukaan, mrd.€

Vuoden 2014 nettoinvestointien tasoon vaikuttaa kunnallisten liikelaitosten yhtiöittäminen.

Vuosien 2016 ja 2017 vuosikatetta vahvistivat kilpailukykysojimuksessa sovittu lomarahaleikkaus ja työnantajamaksujen alennukset. Kiky-säästöt leikattiin kuntataloudesta täysimääräisinä vuosina 2018-2019.

Vuonna 2020 vuosikatetta vahvistaa noin 2,6 miljardin euron koronatuki kunnille ja sairaanhoitopiireille. Vuodelle 2021 myönnettiin koronatukia yhteensä noin 2,4 miljardia euroa.

Vuoden 2023 vuosikatetta parantaa erityisesti edellisten vuosien verotilitykset.

Tärkeitä ennuste- päivityksiä löytyy Pääekonomistin palstalla!

Katso kohdasta diaesitykset

Esim. työttömyysvakuutusmaksun ennustetaan puolittuvan vuonna 2025

<https://www.tyollisyysrahasto.fi/porssitiedotteet/2024.04.23-tyollisyysrahasto-on-antanut-stmlle-arvion-tyottomyysvakuutusmaksujen-tasosta-vuodelle-2025>

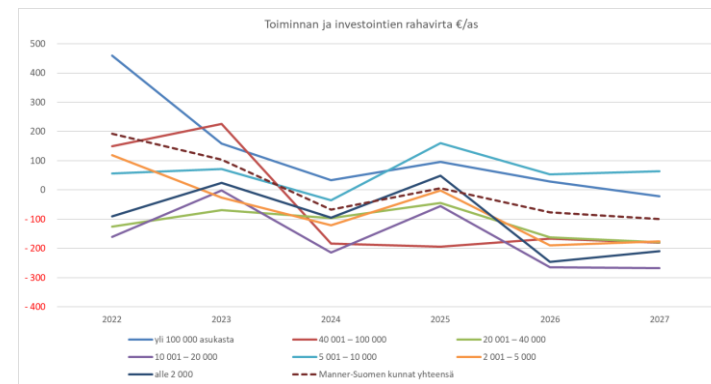
www.kuntaliitto.fi

www.kommunforbundet.fi

Kiitos!

Minna Punakallio
Puh. 09 771 2095, 040 – 751 5175
minna.punakallio@kuntaliitto.fi
@MinnaPunakallio

Sidosyksikköjärjestämisen tulevaisuus?

Taloustorstai 2.5.2024

Eeva-Riitta Högnäs, johtava juristi

**Kunnan toiminnan
järjestäminen
sidosyksikössä on
muutoksen edessä**

Muutoksia kolmesta lähteestä

Hallitusohjelman kirjaukset sidosyksiköiden käytöstä:

”Sidosyksikön omistukselle asetetaan yleisen edun huomioon ottava vähimmäisomistusprosentti (10 %).”

Hankintalakityöryhmä asetettu 3/2024.

Prosentin velvoittavuus ja poikkeukset?

Yleinen etu?

Toimialat, volyymit, alueellinen yhteistyö?

Markkinaoikeuden Sarastia-päätös MAO 154/2024 eteni korkeimpaan hallinto-oikeuteen:

”Sarastia Oy:tä ei voida pitää Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen sidosyksikkönä.”

Määräysvalta keskiössä

10 % rajoitus sekoittaa pakan

- Sarastia-tapaus tuo kansallisen vahvistuksen pitkään riviin EU-oikeuskäytäntöä
 - Suomen ”maan tapa” ollut ylitulkittaa
- Aika palata perusteisiin ja varmistaa oma määräysvalta jokaisessa sidosyksikössä
- Koskee sekä pieniä että suuria omistuksia
 - Kaikkien sidosyksikön käyttäjien tulee omata määräysvalta, muutoin yksikkö ei ole kenenkään sidosyksikkö

**Kilpailu- ja kuluttajaviraston
selvitys vaikutuksista valmistuu
kesäkuun alkuun**

Sidosyksikköoikeuskäytäntöä tulee lisää

**Jokin muuttuu
ja siihen on hyvä valmistautua**

Kiitos.

Eeva-Riitta Högnäs

Johtava juristi

eeva-riitta.hognas@kuntaliitto.fi

+358 41 506 3414

www.kuntaliitto.fi

www.kommunforbundet.fi

Verotuloennusteet 2024-2028 ja veroennustekehikko

Taloustorstai, 2.5.2024

Benjamin Strandberg, @bestrandb

Kuluvan vuoden kertymäennuste

- **Kunnallisveron** kertymäennuste parani helmikuusta jopa noin 70 miljoonalla eurolla ja on nyt linjassa kevään KTO:n arvioon.
 - Maksettavassa kunnallisverossa 2023 ei yllätyksiä. Jo viime syksyllä tehdyt arviot verovuodesta 2023 osuivat verratain hyvin.
 - Verovuoden 2023 jako-osuuden oikaisulle ei tällä hetkellä ole tarvetta, verovuoden 2024 osalta on vielä ennenaikaista sanoa.
- **Yhteisöveron** kertymäennuste loppuvuodelle on hyvin hankala arvioida.
 - Oletus on, että loppuvuoden ennakkoerot tulevat selvästi alentumaan vuoden alun vastaavista.
- **Kiinteistöveron** kertymäennuste perustuu verovuoden 2024 ennakkotietoihin.
 - Arviossa myös viime vuoden kertymärytmi ja siten myös oletus että reilu 5 % verovuoden 2024 maksuunpantavista kiinteistöveroista kertyisi ensi vuoden alussa.
 - Kiinteistöverotus 2024 valmistuu lokakuun lopussa.

**Kunnallisveroennuste 2025-
2028 parani kehysriihen
veropäätösten takia.**

**Veropohjassa pieni heikennys
vrt. helmikuun veroennuste-
kehikon arvioon.**

Selvästi heikentyneen yhteisöveroenusteen taustalla on VM:n kevään makroennuste joka vähentää ensi vuoden kertymäennustetta noin 100 miljoonalla eurolla verrattuna helmikuun arvioon.

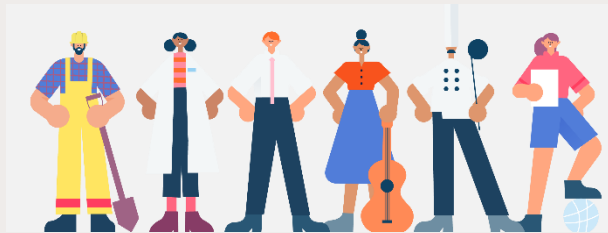
Kehysriihen mittavat veropäätökset parantavat kunnallisveron tuottoa

Ansiotulovähennyksen poistaminen kunnallisverosta.

Nettovaikutus noin **+340** miljoonaa euroa.

Efekttiivinen veroaste paranee noin +0,25 %-yksikköä koko maassa.

Eläketulojen verotusta kiristetään osana julkisen talouden sopeuttamista.

Eläketulo- ja kotitalousvähennys pienenee.

Verovaikutus noin **+30** miljoonaa euroa.

”Kanavointiratkaisu”, eli vakuutusmaksujen muutokset, jotka liittyvät työllisyysrahaston säästöjen kanavointiin.

Verovaikutus vajaa **+70** miljoonaa euroa/vuosi.

Miten veropäätökset näkyvät vähennyksissä veroennustekehikossa (1/2)

VÄHENNYKSET	2023**	2024**	2025**	2026**	2027**	2028**
Palkansaajan vak.maksut	10 610	9 580	9 140	9 470	9 840	10 210
% palkoista	9,8	8,7	8,0	7,9	7,9	7,9
Vähennetyt matkakustan.	1 910	1 740	1 740	1 740	1 740	1 740
Muut tulonhankk. vähennykset	3 490	3 510	3 530	3 550	3 570	3 590
Eläketulovähennys	8 000	8 100	7 900	8 000	8 000	8 000
% eläkkeistä	21,09	20,08	19,11	18,88	18,40	17,87
Ansiotulovähennys	6 150	6 100	0	0	0	0
Perusvähennys	4 500	4 600	4 500	4 400	4 300	4 200
Vapaaeht. eläkem. + muut väh.	250	240	240	240	230	230
VÄHENNYKSET YHT.	34 910	33 870	27 050	27 400	27 680	27 970
Muutos %	7,0	-3,0	-20,1	1,3	1,0	1,0
Vähennysaste, %	21,91	20,62	15,99	15,67	15,31	14,96
Ansiotulo - vähennykset	124 400	130 370	142 160	147 430	153 070	158 980
Muutos %	4,7	4,8	9,0	3,7	3,8	3,9

”Kanavointiratkaisu” vähensi palkansaajien vakuutusmaksuja (työttömyysvakuutus- ja päivärahamaksuja), verovaikutus reilu **+60** milj. euroa.

Eläketulovähennys laskee noin 400 milj. euroa, verovaikutus noin **+30** milj. euroa.

Ansiotulovähennyksen poistaminen kunnallisverosta. Bruttovaikutus verotuottoon noin 470 milj. euroa. Suoraan kunnallisverosta tehtävä työtulovähennys nousee poistamisen seurauksena noin 130 milj. euroa. Nettovaikutus **+340** milj. euroa.

Vähennysaste, eli ansiotuloista tehtävien vähennysten osuus kaikista ansiotuloista laskee arviolta alle 16 prosenttiin.

Miten veropäätökset näkyvät vähennyksissä veroennustekehikossa (2/2)

MAKSETTAVA KUNNALLISVERO				KOKO MAA , Milj. €			
VEROVUOSI	2022	2023**	2024**	2025**	2026**	2027**	2028**
Ansiotulo - vähennykset	118 859	124 400	130 370	142 160	147 430	153 070	158 980
Tuloveroprosentti, painotettu ka	20,00	7,43	7,51	7,51	7,51	7,51	7,51
VERO (Tulon perusteella)	23 772	9 243	9 791	10 676	11 072	11 496	11 939
Työtulovähennys	1 687	160	160	290	280	280	280
Muut vähenn. verosta	257	33	31	26	22	26	29
Vähenn. verosta yhteensä	1 944	193	191	316	302	306	309
MAKSETTAVA VERO	21 828	9 050	9 600	10 360	10 770	11 190	11 630
<i>Muutos %</i>	4,0	-58,5	6,1	7,9	4,0	3,9	3,9
Efektiiivinen veroaste	14,41	5,68	5,84	6,12	6,16	6,19	6,22

Suoraan kunnallisverosta tehtävä työtulovähennys nousee noin 130 milj. euroa ansiotulovähennyksen poiston myötä. Poistamisen nettovaikutus +340 milj. euroa.

Osana eläketulojen verotuksen kiristämistä pienenetään myös kotitalousvähennystä hieman.

Maksettava kunnallisvero nousee reilu 400 milj. euroa/vuosi verrattuna helmikuun arvioon.

Kunnallisveron efektiiivinen veroaste, eli maksettavan kunnallisveron osuus ansiotuloista paranee noin +0,25 %-yks. ansiotulovähennyksen poistona seurauksena

Keskeisten veroperustemuutosten vaikutus kuntien verotuottoon vuositasolla, milj. euroa

Veroperustemuutos	2025	2026	2027	2028
Ansiotuloverotuksen indeksitarkistus <i>(huomioitu aiemmissa ennusteissa)</i>	-41	-38	-37	-37
Ansiotulovähennyksen korvaamien työtulovähennyksellä ja siirto	340	340	340	340
Eläketulovähennyksen pienentäminen <i>(pieni aleneva vaikutus myös kotitalousvähennyksessä)</i>	31	31	31	31

Verotulomenetyksen kompensatio sisältää myös muita vaikutukseltaan pienempiä veroveroperustemuutoksia (muun muassa työtulovähennykseen) ja kasvaa siten yhteensä noin 300 miljoonalla eurolla ensi vuonna.

”Verotulomenetyksen korvaukset alenevat vuonna 2025 edelliseen julkisen talouden suunnitelmaan verrattuna 370 milj. euroa johtuen ansiotulovähennyksen poistamisesta ja verosopeutustoimista.”

Kiitos!

Benjamin Strandberg

Asiantuntija, Kuntatalous

Puh. + 358 50 594 0603

Benjamin.Strandberg@kuntaliitto.fi

www.kuntaliitto.fi

Valtionosuudet 2025

Taloustorstai

Olli Riikonen 2.5.2024

Ensimmäinen ennakkollinen vuoden 2025 vos-laskelma julkaistu

Kuntien valtionosuudet ja veromenetysten korvaukset 2025, yhteenveto

Tiivistelmä VM:n 29.4.2024 julkaisemasta ennakkollisesta laskelmasta vuodelle 2025 + OKM:n valtionosuus vuoden 2024 tiedoilla

Lähteet:

[Ennakkolliset valtionosuuksien laskentatiedot vuodelle 2025 / VM 29.4.2024](#)

[OKM:n valtionosuusrahoitus 2024 / OPH 25.1.2024](#)

Muutoslaskelmat Kuntaliitto / Olli Riikonen

Sarakeotsikossa oleva numero viittaa kirjanpidon tiliin, johon ko. erä kirjataan.

Kunta- nro	Kunta	Asukasluku 31.12.2023	Peruspalvelujen valtionosuus ilman tasausta ja ilman sote-eriä (H-G-E)	Sote-erät yhteensä (ei sisällä pysyvää 500 miljoonan vähennystä)	5501 Peruspalvelujen valtionosuus ilman tasausta (sis. sote-erät)	5502 Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	Kunnan peruspalvelujen valtionosuus yhteensä (F+G)	5890 Verotulo- menetysten korvaus	VM:n valtionosuudet ja verotulo- menetysten korvaus yhteensä	5701 Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus 2024 (ns. OKM-vos)	Kunnan valtionosuudet yhteensä (J+K)	Kotikunta- korvaukset, netto	Valtionosuus- maksatus (valtionosuudet L + kotikunta- korvaukset M)	Kunnan valtionosuudet yhteensä (L) €/as.	Valtionosuus- maksatus (L+M) €/as.	Maakunta- nro	Hyvin- vointi- alue- nro
	YHTEENSÄ	5 573 310	2 594 706 909	-230 875 180	2 363 831 729	820 911 226	3 184 742 955	540 500 000	3 725 242 955	32 945 950	3 758 188 905	19 883 305	3 778 072 210	674	678	0	0
91	Helsinki	674 500	325 640 841	7 416 662	333 057 503	-61 834 811	271 222 693	66 993 057	338 215 750	37 156 987	375 372 737	-91 691 765	283 680 971	557	421	1	31
49	Espoo	314 024	282 807 286	143 542 256	426 349 541	-24 490 543	401 858 999	21 807 497	423 666 496	-5 611 271	418 055 225	-14 808 746	403 246 479	1 331	1 284	1	33
837	Tampere	255 050	53 109 617	-45 903 486	7 206 131	-216 959	6 989 172	22 714 436	29 703 608	83 379 370	113 082 978	-11 967 413	101 115 565	443	396	6	6
92	Vantaa	247 443	207 774 654	-37 142 881	170 631 772	-4 444 520	166 187 253	18 740 418	184 927 671	19 881 856	204 809 527	-5 847 334	198 962 192	828	804	1	32
564	Oulu	214 633	102 839 118	-27 087 428	75 751 690	36 730 296	112 481 986	17 116 093	129 598 079	-280 488	129 317 591	-12 981 642	116 335 950	603	542	17	17
853	Turku	201 863	59 225 185	-29 861 801	29 363 385	-2 435 400	26 927 985	22 072 941	49 000 926	44 612 378	93 613 304	-2 704 802	90 908 503	464	450	2	2
179	Jyväskylä	147 746	47 322 452	-25 102 207	22 220 245	36 918 085	59 138 331	12 474 197	71 612 527	-23 645 732	47 966 795	-10 775 374	37 191 421	325	252	13	13
297	Kuopio	124 021	24 758 407	-21 186 238	3 572 169	24 454 953	28 027 121	11 605 837	39 632 959	-760 228	38 872 731	-3 011 237	35 861 494	313	289	11	11
398	Lahti	120 693	31 854 917	16 646 350	48 501 268	25 618 192	74 119 460	11 336 887	85 456 346	-2 421 666	83 034 680	-8 236 006	74 798 675	688	620	7	7
609	Pori	83 106	18 597 992	-22 453 646	-3 855 654	22 384 720	18 529 066	8 302 879	26 831 945	-5 148 538	21 683 407	-2 762 171	18 921 236	261	228	4	4
286	Kouvola	78 880	10 266 184	-24 094 858	-13 828 675	15 186 381	1 357 706	7 734 924	9 092 630	-7 997 127	1 095 503	-143 412	952 092	14	12	8	8
167	Joensuu	78 062	17 843 853	-2 107 842	15 736 012	23 307 135	39 043 146	8 178 198	47 221 344	-497 497	46 723 847	-10 350 798	36 373 049	599	466	12	12
405	Lappeenranta	72 988	19 021 520	-4 491 270	14 530 251	11 857 770	26 388 021	7 075 896	33 463 916	-5 760 832	27 703 084	-1 996 896	25 706 188	380	352	9	9
905	Vaasa	68 956	31 503 323	-23 216 869	8 286 454	5 166 409	13 452 864	6 134 400	19 587 264	30 867 026	50 454 290	-5 458 616	44 995 673	732	653	15	15
109	Hämeenlinna	68 319	16 969 272	-1 045 283	15 923 989	7 605 247	23 529 236	6 257 265	29 786 501	-13 733 671	16 052 830	-245 946	15 806 883	235	231	5	5
743	Seinäjoki	66 160	29 306 891	-14 455 177	14 851 714	12 505 708	27 357 421	5 303 946	32 661 367	-3 028 450	29 632 917	-200 564	29 432 353	448	445	14	14
698	Rovaniemi	65 286	31 007 070	-31 141 957	-134 888	17 448 658	17 313 770	4 951 806	22 265 577	-3 799 357	18 466 220	-5 284 740	13 181 480	283	202	19	19

Valtionosuusmuutokset 2024-25

Näkökulmasta riippuen mahdollisuus erilaisiin tulkintoihin

- Valtionosuudet kasvavat 419 miljoonaa euroa (sis. verotulomenetysten korvaus)
- Valtionosuudet vähenevät -400 miljoonaa euroa (kun TE-vaikutus eliminoidaan)
- Valtionosuudet vähenevät -100 miljoonaa euroa (kun verotulomenetysten korvauksen muutos eliminoidaan, koska kuntatalouteen neutraali)
- Hallituksen toimet vahvistavat kuntataloutta
- Hallituksen toimet heikentävät kuntataloutta

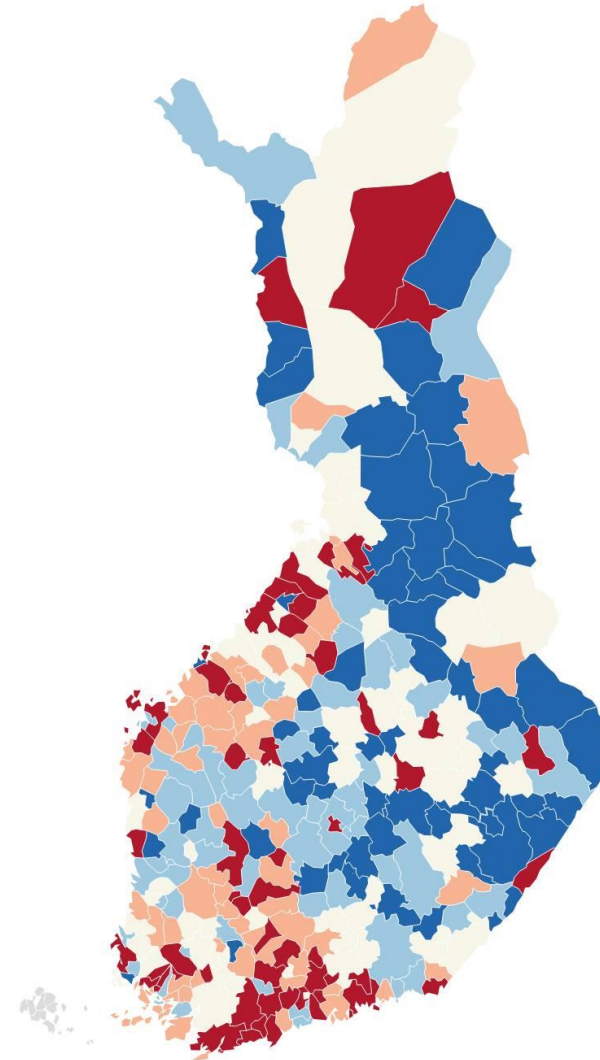
Valtionosuus- muutokset 2024-25 kartalla

Valtionosuusten muutos €/as. 2024-25

Kunnat viidessä lukumääräisesti samankokoisessa ryhmässä. Vuosimuutosten vaihteluväli -262 €/as. - +376 €/as.

TE-uudistus tuo lisärahoitusta kaikille. Verotulomenetysten kompensatioiden pienennys ja sote-vähennykset heikentävät rahoitusta kaikilla kunnilla ja verotuloihin perustuva valtionosuuden taseus osalla kunnista.

■ < 6 ■ 6-49 ■ 49-83 ■ 83-130 ■ ≥ 130

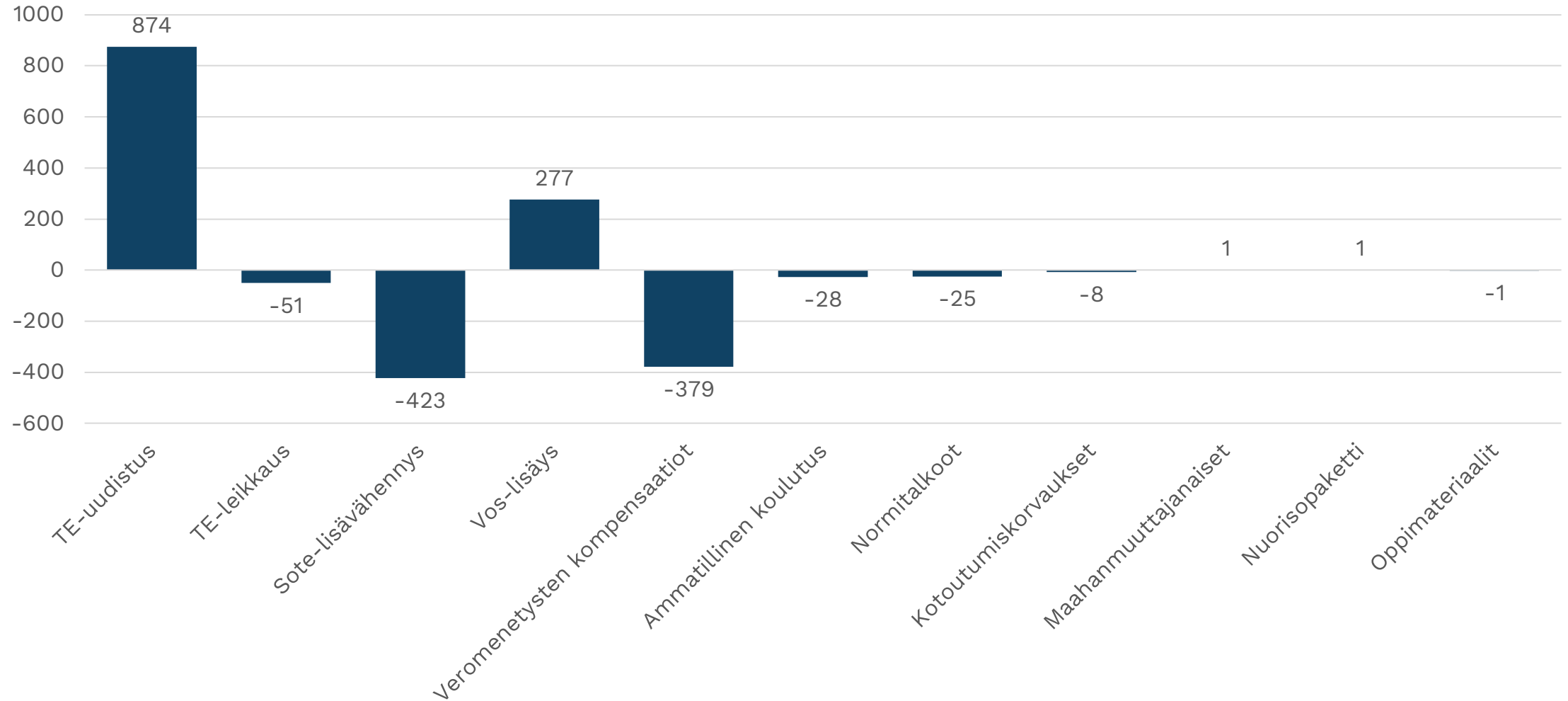

**Kehysriihi ja muut
tärkeimmät ensi vuoden
valtionosuuksiin
vaikuttavat
muutokset**

Valtionosuuksiin vaikuttavat muutokset 2024-25

	Plussaa	Miinusta	€/as.
TE-uudistuksen rahoitus	+874	Ei kata kustannusten lisäystä (KL-arvio)	+157
Sote-lisävähennys		-423 M€	-76
Veromenetysten kompensaatiot ansiotulovähennyksen poistuessa	Verotuloissa vastaava lisäys = kuntatalousneutraali	-379 M€	
Vos-lisäys pehmentämään sote- vähennystä	+277		+50
TE-palveluiden rahoitusleikkaus		-51 M€	-9
Ammatillisen koulutuksen rahoituksen vähentäminen	Kustannukset kevenevät ja kuntien OKM-vos:n omarahoitusosuus pienenee	-28 M€	-5
Normitalkoot	Kustannuksissa 100 miljoonan euron laskennallinen kevennys	-25 M€	-5
Kotoutumiskorvausten alentaminen		-8 M€	
Maahanmuuttajanaiset ja nuorisopaketti	+2		
Maksuttoman oppimateriaalin rajaaminen		-1 M€	
Yhteensä	+1102	-915	

Valtionosuusmuutoksia 2025

Valtionosuudessa huomioidaan tekniset muutokset sekä hallitusohjelman päätökset

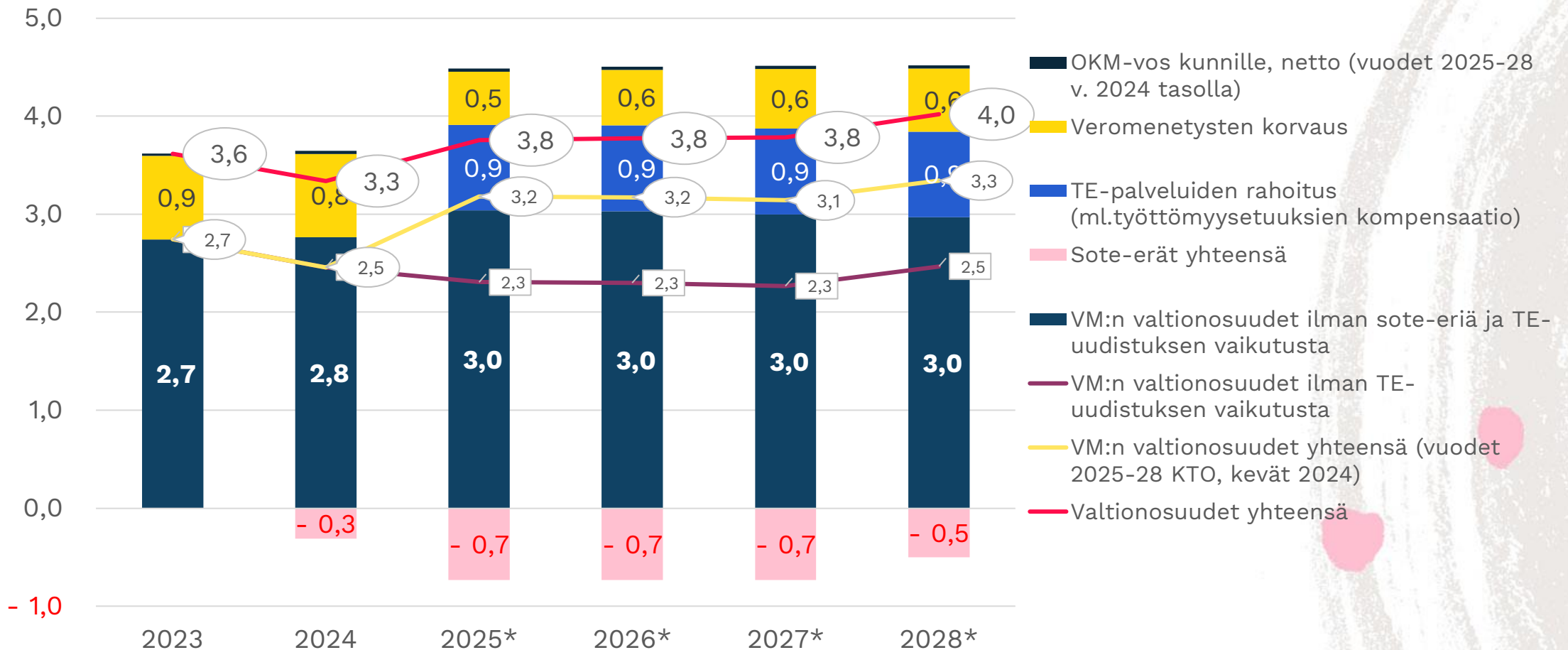
- Teknisinä muutoksina asukasluvun ja laskentatekijöiden muutoksen vaikutus
 - -9 milj. euroa v. 2025; -30 milj. euroa v. 2026; -56 milj. euroa v. 2027 ja -85 milj. euroa v. 2028
 - Perusopetusikäisten lasten ja nuorten määrän väheneminen yli 10 000:lla vuosittain pienentää peruspalvelujen valtionosuuden tasoa
- Kustannustenjaon tarkistuksen arvio n. -6,2 milj. euroa vuodelle 2025
- Kuntien työllistämisvelvoitteen kumoaminen (yli 57-v. työttömät työnhakijat)
 - Vaikutus kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen -18,7 milj. euroa v. 2025; -20,8 milj. euroa v. 2026 ja -23 milj. euroa vuodesta 2027 lähtien

Normitalkoista arvioidaan tulevan kunnille 100 miljoonan kustannusten kevennys – valtionosuuksista nipistetään 25 miljoonaa heti ensi vuodesta

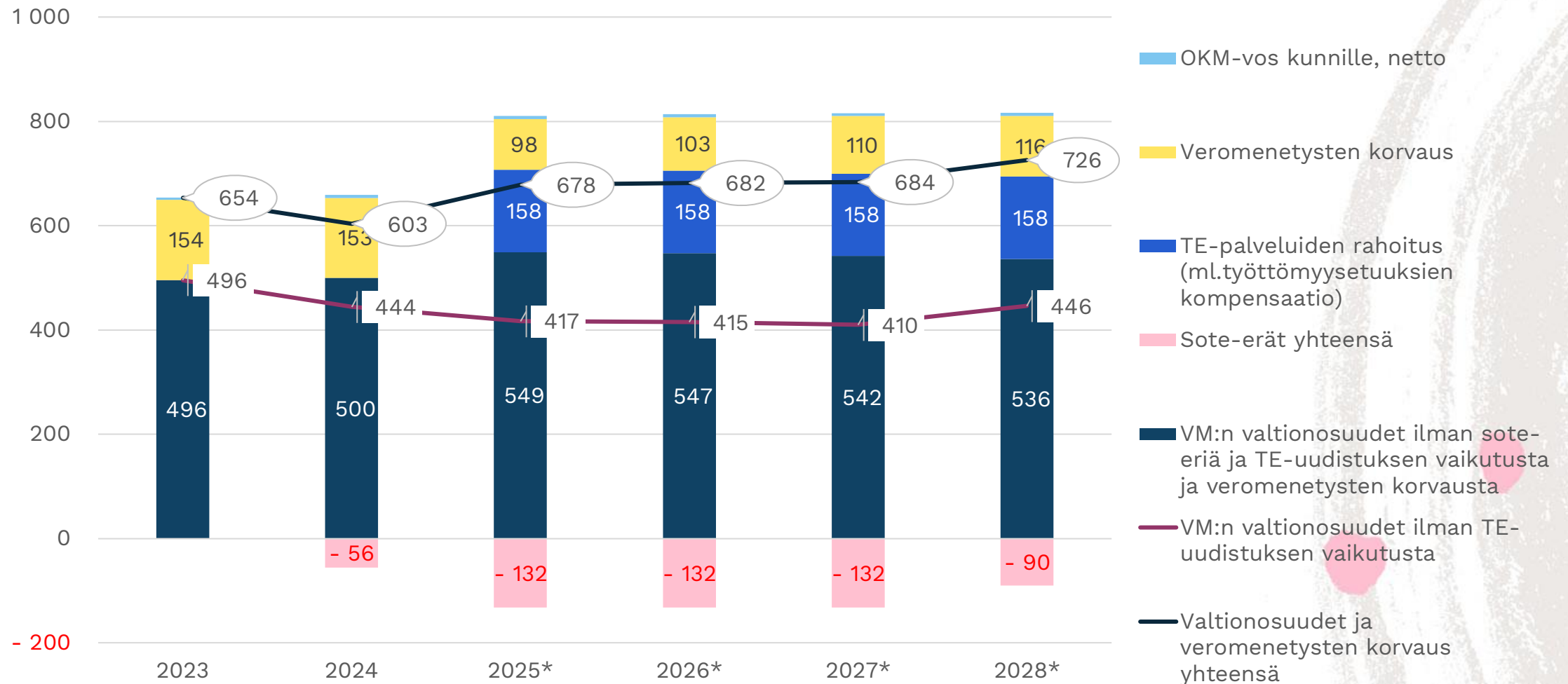
Valtionosuudet kunnille 2023-28, mrd.€

(ei sisällä kuntayhtymiä)

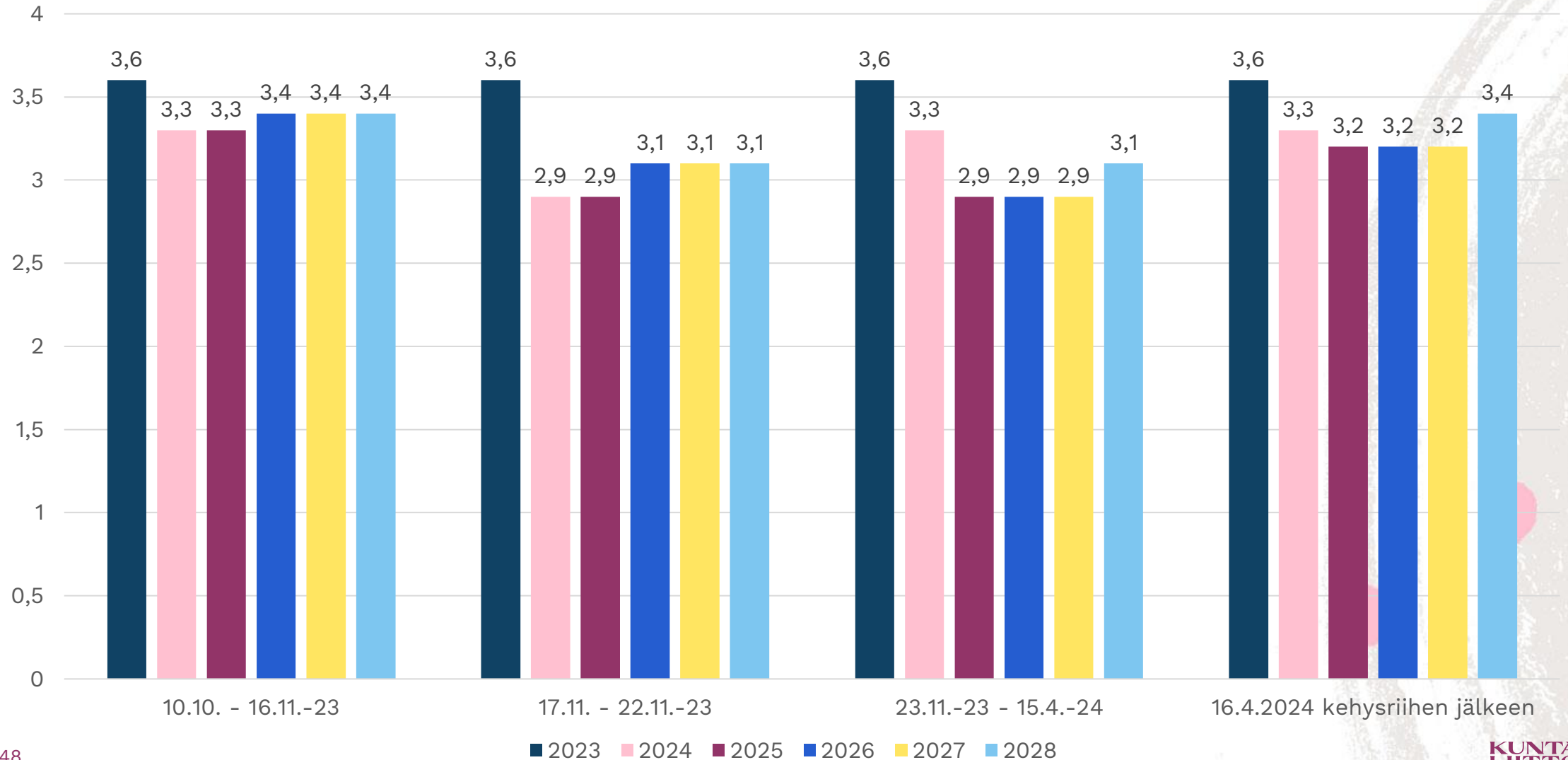

Valtionosuudet kunnille €/as. 2023-28

31.12.2022 asukasluvulla

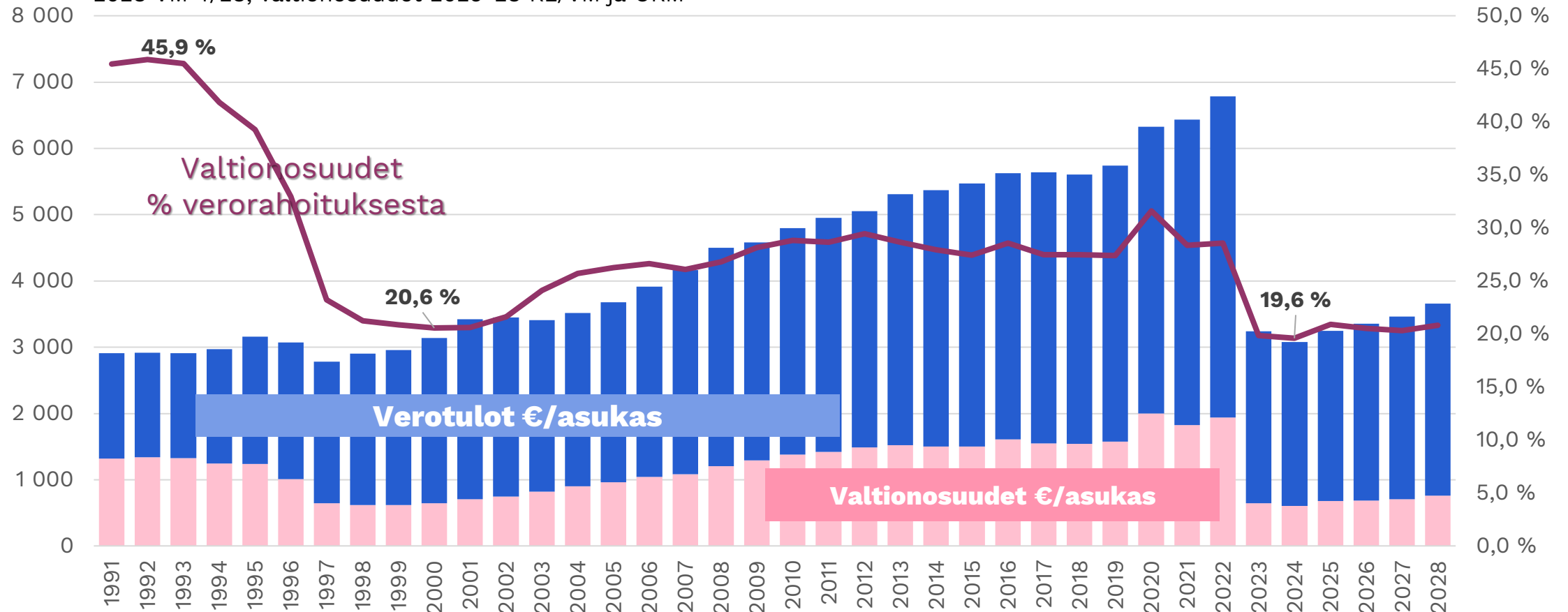

Sote-siirtolaskelmasaagan vaiheet

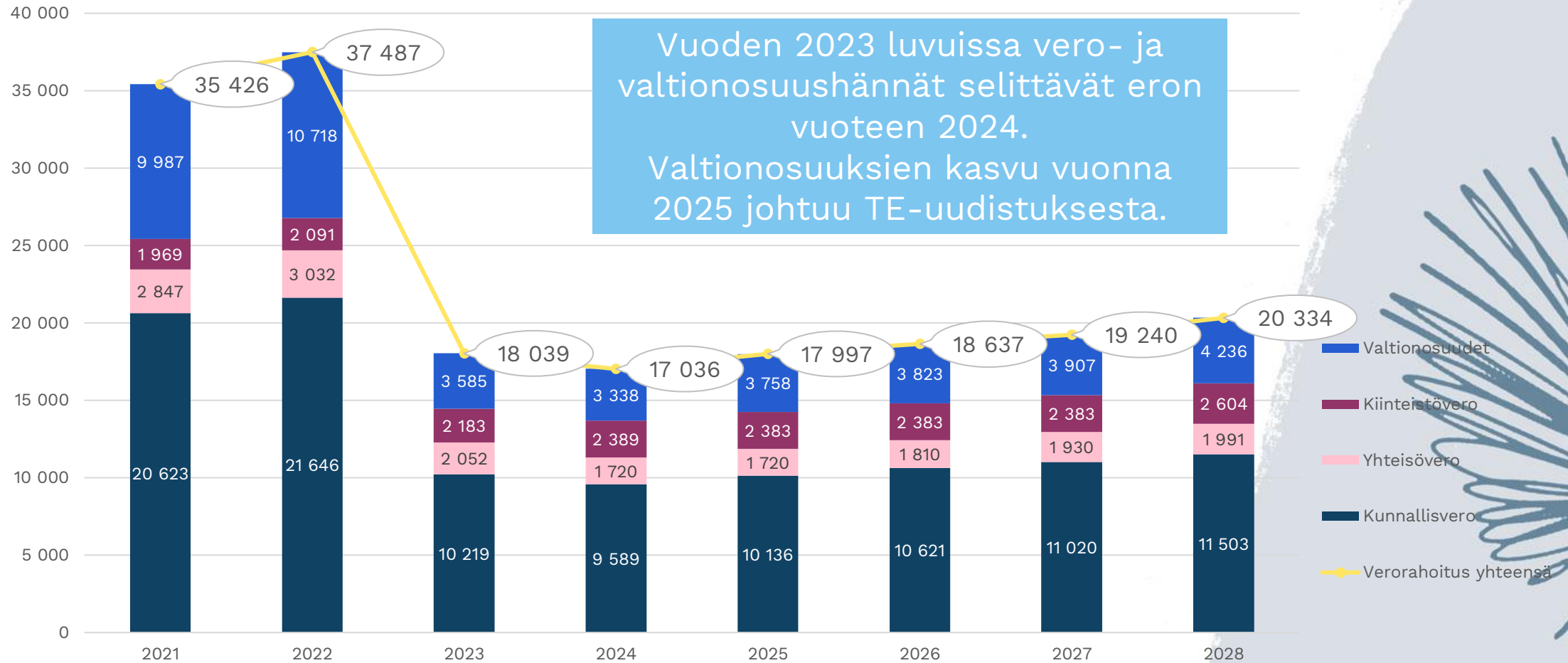
Valtion rahoitusosuus peruspalveluihin historiallisen alhaisella tasolla

Lähteet: 1991-2022 Tilastokeskus/Kuntaliitto, verotulot 2023-27 Kuntaliiton veroennustekehikko huhtikuu 2024; verotulot 2028 VM 4/28, valtionosuudet 2023-28 KL/VM ja OKM

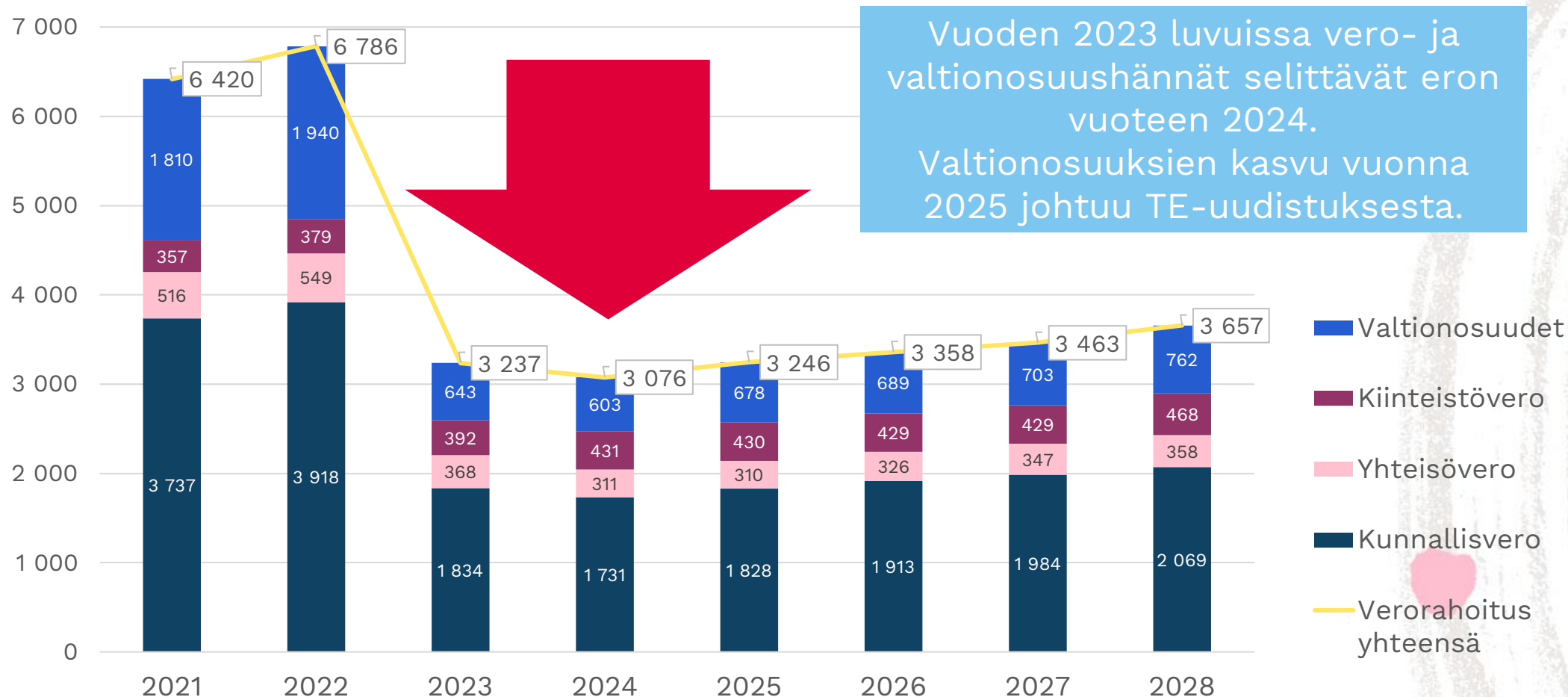
Kuntien verotulot ja valtionosuudet vuosina 2021-28 – luvut milj.€

Lähteet: TP2021 ja TP2022. Veroennustekehikko KL 4/2024, valtionosuudet KL/VM 4/2024

Kuntien verotulot ja valtionosuudet vuosina 2021-28 – luvut €/asukas

Lähteet: TP2021 ja TP2022. Veroennustekehikko KL 2/2024, valtionosuudet KL 2/2024. Tilastokeskuksen väestötiedot ja –ennuste.

Kuntien verotulot ja valtionosuudet 2021-2028

Lähteet:

Verotulot: TP21, vuodet 2022-27 Kuntaliiton veroennustekehikko 4/2024 (Manner-Suomi), vuosi 2028 VM:n KTO-painelaskelmasta 4/2024

Valtionosuudet: TP/vos-päätökset 2021-24, vuosi 2025 VM:n ennakkollinen laskelma, vuodet 2026-28 VM:n KTO-painelaskelmasta 4/2024, sis. OKM-vos 2024 mukaan

30.4.2024 / Olli Riikonen

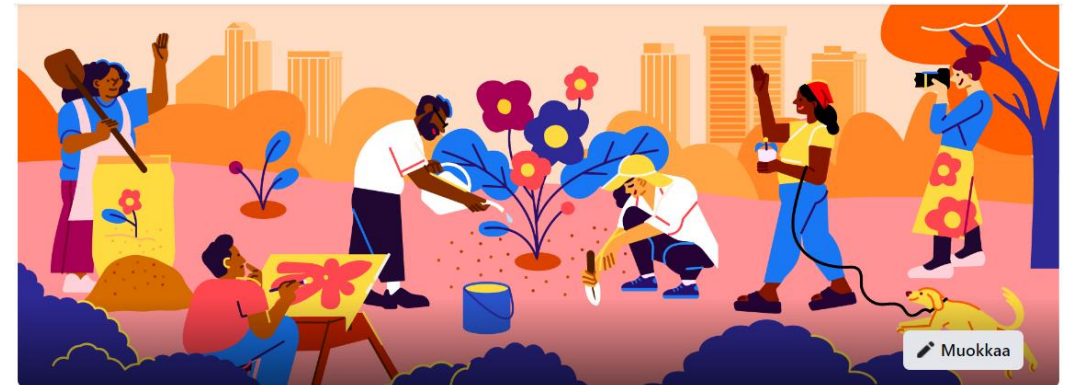
	Milj.€	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Kunnallisvero		20 623	21 646	10 219	9 589	10 136	10 621	11 020	11 503
Yhteisövero		2 847	3 032	2 052	1 720	1 720	1 810	1 930	1 991
Kiinteistövero		1 969	2 091	2 183	2 389	2 383	2 383	2 383	2 604
Valtionosuudet		9 987	10 718	3 585	3 338	3 758	3 823	3 907	4 236
Verorahoitus yhteensä		35 426	37 487	18 039	17 036	17 997	18 637	19 240	20 334
Väkiluku (väestöennuste 2023-27)		5 517 897	5 524 338	5 573 310	5 538 554	5 544 893	5 550 588	5 555 697	5 560 032
	€/as.	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Kunnallisvero		3 737	3 918	1 834	1 731	1 828	1 913	1 984	2 069
Yhteisövero		516	549	368	311	310	326	347	358
Kiinteistövero		357	379	392	431	430	429	429	468
Valtionosuudet		1 810	1 940	643	603	678	689	703	762
Verorahoitus yhteensä		6 420	6 786	3 237	3 076	3 246	3 358	3 463	3 657
	%-osuus								
Kunnallisvero		58,2 %	57,7 %	56,6 %	56,3 %	56,3 %	57,0 %	57,3 %	56,6 %
Yhteisövero		8,0 %	8,1 %	11,4 %	10,1 %	9,6 %	9,7 %	10,0 %	9,8 %
Kiinteistövero		5,6 %	5,6 %	12,1 %	14,0 %	13,2 %	12,8 %	12,4 %	12,8 %
Valtionosuudet		28,2 %	28,6 %	19,9 %	19,6 %	20,9 %	20,5 %	20,3 %	20,8 %

Kuntatalousaktivistin tärkeimmät osoitteet

- [Valtionosuuslaskelmat | Kuntaliitto.fi](https://www.kuntaliitto.fi/valtiosuuslaskelmat)
- [Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen | Kuntaliitto.fi](https://www.kuntaliitto.fi/kuntien-rahoitusjarjestelman-udistaminen)
- [Kuntatalouden tilastot | Kuntaliitto.fi](https://www.kuntaliitto.fi/kuntatalouden-tilastot)
- [Kuntien valtionosuusaktivistit | Facebook](https://www.facebook.com/kuntaliitto)

Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen

Kuntien valtionosuusaktivistit

Ryhmä (Yksityinen) · 300 jäsentä

+ Kutsu Jaa

Ota yhteyttä!

Olli Riikonen

Erityisasiantuntija (kuntatalous / valtionosuudet)

oli.riikonen@kuntaliitto.fi

Puh. 050 477 5619

Facebook: Kuntien valtionosuusaktivistit

www.kuntaliitto.fi

TE-laskelmat

Taloustorstai 2.5.2024

Mikko Mehtonen @mikkomeh

TE-laskelmat osana vos-laskelmia

!! OTA NÄISTÄ SUMMAT !!

N	O
Ikä 16+	Ikä 18-64
63,85 €	80,30 €
298 988 671	261 380 756
479 258	357 576
124 316	98 368
578 162	442 453

Välilehti:
**Lask. kustannukset
 IKÄRAKENNE**

Työttömät ja palveluissa olevat	
€	844,58 €
Työttömät ja palveluissa olevat	
36	312 528 383
25	347 122
19	103 883
05	434 114

Välilehti:
Lask. kustannukset MUUT

TE25: Kunnan työttömyysetuuksien rahoitusvastuun laajentamisen korvaus	TE25: Uudistuksen rahoituksen siirtymäajan porrastus (50 % kustannusperusteinen / 50 % vos-kriteerit)
216 081 016	4 708
316 761	113 813
76 030	8 409
534 210	76 156

Välilehti:
Muut lis_väh

Välilehti: TE25 Palveluiden rahoitus

Siirtymäajan rahoitus (sisältyy välilehdelle Muut lis_väh):

?????? →

Vuonna 2025 rahoituksesta 50 % määräytyy kustannusten mukaan (ks seuraava välilehti)	Vastaavasti laskennallisesta rahoituksesta vähennetään 50 %	Siirtymäajan rahoituksen vaikutus nettona (ks välilehti Muut lis_väh)	Palveluiden rahoitus siirtymäajan rahoitus huomioiden vuonna 2025
328 977 000	-328 972 292	4 708	657 949 292
513 286	-399 474	113 813	912 760
120 549	-112 140	8 409	232 689
565 957	-489 800	76 156	1 055 757
422 078	-367 117	54 961	789 195

Määräytymistekijät

Kunta nro	Kunta	Väestö, 18-64-vuotiaat (2023)	Työttömät ja palveluissa olevat (2023)	Vieraskieliset (2023)
	Manner-Suomi	3 255 053	370 040	555 250
5	Alajärvi	4 453	411	410
9	Alavieska	1 225	123	47

Taulukko siirroista	€
Julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden rahoituksen siirto kunnille	178 746 000
ELY-keskusten toimintamenojen siirto kunnille	6 880 000
TE-toimistojen toimintamenojen siirto kunnille	246 053 000
Perusturvan palkkatuen ja starttirahan siirto kunnille	136 000 000
Ansioturvan palkkatuen ja starttirahan siirto kunnille	39 000 000
Työurien pidentämisestä koskevien toimien rahoituksen siirto kunnille	38 650 000
Kotoutumislain kokonaisuudistus	12 625 000
Siirtyvä määräraha yhteensä	657 954 000
Palveluihin kohdistuvat tehtävämuutokset*	-51 123 000
YHTEENSÄ	606 831 000

← Välilehti: TE25 Palveluiden kustannusarvio ????

*Hallitusohjelman mukaiset muutokset, jotka lisäävät tai vähentävät kuntien valtionosuustehtävien kustannuksia: Maahanmuuttajaäitien aseman parantaminen (+4,9 milj. €), pakolaiskiintiön lasku 500 henkilöön (-0,9 milj. €), ruotsinkielinen kotoutumiskoulutus (+0,5 milj. €), **työllisyysmäärärahojen alentaminen (-37 milj. €)** ja kuntien työllistämisvelvoitteen kumoaminen (-18,7 milj. €).

Välilehti: TE25 Palveluiden kustannusarvio

Arvio työvoimapalveluiden kustannuksista vuonna 2022

Arviota käytetään siirtymäajan rahoituksen laskennassa vuosina 2025 ja 2026.

Tiedot päivitetään loppukeväästä 2024 koskemaan vuoden 2023 kustannuksia.

TEM								
Kunta nro	Kunta	Asukasluku 2022	Työvoima 2022	Työttömät 2022	Etuuspäivät 2022	Kotoutumiskoulutus, €	Muiden kuin pakolaisten osuus kotoutumiskoulutuksista, €	Muu työvoimakoulutus, €
	Manner-Suomi	5 533 611	2 633 250	248 788	78 737 561	47 868 279	28 720 967	56 687 938
5	Alajärvi	9 183	3 701	246	88 823	57 256	34 353	93 301
9	Alavieska	2 447	1 064	77	24 837	4 411	2 646	12 144
10	Alavus	11 102	4 530	278	104 759	26 020	15 612	42 400
16	Asikkala	8 014	3 256	272	88 109	67 054	40 232	32 517
18	Askola	4 763	2 394	162	51 172	32 921	19 752	17 331
19	Aura	3 965	1 913	105	34 112	45 064	27 039	28 831
20	Akaa	16 473	7 598	601	216 893	72 982	43 789	106 259
46	Enonkoski	1 341	520	50	19 212	2 829	1 698	5 382
47	Enontekiö	1 811	869	111	32 152	6 993	4 196	14 223
49	Espoo	305 274	153 753	12 893	4 024 434	4 448 655	2 669 193	2 341 950
50	Eura	11 276	5 100	332	112 686	43 375	26 025	104 071

Välilehti: TE25 Etuuksien rahoitusvastuu

TE25: Kunnan työttömyysetuuksien rahoitusvastuun laajentamisen korvaus

STM/KELA

Välilehdellä on kuvattu kuntien työttömyysturvan kustannusten nykytilaa sekä uudistuksen jälkeistä kustannusta.

Nykytila perustuu kuntien osarahoittaman työmarkkinatuen tasoon vuonna 2023 (sarake D).

Uudistuksen kustannusarvio perustuu työttömyysetuusjaksojen kertymään vuonna 2023.

Uudistus huomioiden rahoitusvastuu olisi vuoden 2023 tasossa noin 695 milj. euroa (sarake H).

Uudistuksen myötä kuntien osuus työttömyysturvan rahoituksesta kasvaa noin 216 milj. euroa vuoden 2023 tasossa (sarake I).

Kuntien laajeneva rahoitusosuus korvataan valtionosuuden lisäyksenä (ks. Välilehti Muut lis_väh).

Kunta nro	Kunta	Asukasluku 2023	Nykytila, kuntien osuus työmarkkinatuesta	Uudistuksen mukainen osuus työmarkkinatuesta	Uudistuksen mukainen osuus peruspäivärahasta	Uudistuksen mukainen osuus ansiopäivärahasta	Uudistuksen mukainen rahoitusvastuu yhteensä	Muutos rahoitusvastuussa vuoden 2023 tasossa = korvaus
	Manner-Suomi	5 573 310	478 982 410	591 403 832	24 325 676	79 333 918	695 063 426	216 081 016
5	Alajärvi	9 113	272 082	452 533	26 031	110 279	588 843	316 761
9	Alavieska	2 437	90 688	121 309	14 230	31 178	166 718	76 030
10	Alavus	10 933	355 483	740 957	48 480	100 256	889 693	534 210
16	Asikkala	7 968	414 386	556 466	32 344	120 107	708 916	294 530
18	Askola	4 700	259 040	319 752	12 364	62 161	394 276	135 236
19	Aura	3 961	165 467	199 064	5 854	37 630	242 548	77 081

**KUNTA
LIITTO**

Kommun-
förbundet

Toisen asteen koulutuksen uudistukset: lukio- ja ammatillinen koulutus

Taloustorstai 2.5.2024

Maarit Kallio-Savela, X/Twitter: @KallioMaarit

Kyösti Värri, X/Twitter: @KyostiVarri

Toisen asteen koulutuksen uudistukset

Ammatillinen koulutus

- Toiminnan ohjaus
- Rahoitusjärjestelmä
- Oppimisen tuki

Lukiokoulutus

- Ylioppilastutkinto
 - englanninkielinen tutkinto
 - taito- ja taideaineiden koe
- Oppimisen tuki
- Rahoitusjärjestelmä

Arvioitu aikataulu

- HE-luonnokset lausunnolle huhti-toukokuussa 2024
- HE annetaan eduskunnalle viikolla 41/2024

Lukiokoulutuksen HE-luonnos 22.4.2024

Englanninkielinen yo-tutkinto

- Kansallinen yo-tutkinto englanniksi
- Englanninkielisen lukiokoulutuksen suorittaneille
- Englanninkielisen koulutuksen järjestämisluvat
- Koulutus syksystä 2026 alkaen, tutkinto syksystä 2028 alkaen

Taito- ja taideaineiden yo-koe

- Kuvataide, liikunta ja musiikki
- Voi korvata yhden viidestä pakollisesta kokeesta
- Koskee aikaisintaan syksyllä 2027 aloittavia opiskelijoita
- Ensimmäinen koe syksyllä 2029

Oppimisen tuki

- Tukiopetusta, ohjausta ja tukea lukion oppimäärän suorittamiseksi
- Erityisopetus, jos muu tuki ei riitä
- Todennetut oppimisvaikeudet
- Päätös erityisopetuksesta

Lukiokoulutuksen HE-luonnos 22.4.2024

Rahoitusjärjestelmän uudistaminen

- Rahoitusjärjestelmän perusfundamentteihin ei muutosta
- Uudistus koskee vain pienen lukiokoulutuksen järjestäjän yksikköhinnan korotusta (ja harkinnanvaraista korotusta)
- Syrjäisyysluku (tai vähemmistökieli) korotusehtona
- Korotus edelleen pienen opiskelijamäärän perusteella
- Ei-syrjäisten järjestäjien korotuksen puolittuminen
- Kielisaarekelukiot
- Paras-lain siirtymäsäännösten poistuminen
- Käytetään vuoden 2026 rahoituksen määräytymisessä, siirtymävuodet 2026–2027, sovelletaan täysimääräisesti 2028
- Ei ratkaise saavutettavuuden haastetta!

Ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmän uudistuksen valmistelu: keskeiset elementit

Ammatillisen koulutuksen määräraha

Kuntien rahoitusosuus	Laskennallinen perusrahoitus <ul style="list-style-type: none">perustuisi toteutuneisiin suoritteisiinoppivelvollisuuden ulkopuolella olevien osalta, enimmäismäärä	<ul style="list-style-type: none">Toteutuneet opiskelijavuodet 50 % (nykyisin 70 %)Tutkinnon osat ja tutkinnot 30 % (nykyisin 20 %)Työllistyminen ja jatko-opiskelu 18 % (nykyisin 7 %)Opiskelijapalaute 1 % (nykyisin 1,5 %)Työelämäpalaute 1 % (nykyisin 1,5 %)
Valtion rahoitusosuus	Harkinnan varainen rahoitus	<ul style="list-style-type: none">Talousarviossa päätettäisiin vuosittaisesta osuudestaselvitysosassa tarkempi rahoituksen kohdentamissuunnitelma

Yhteiskuntavastuun huomioiminen rahoituksessa?

Ammatillisen koulutuksen toiminnan ohjaus – keskeinen sisältö

- säädetään kokeilulaki ajalle 1.1.2025–31.12.2033, kokeilulailla poikettaisiin samaan aikaan annettavasta ammatillisen laista (muutoksia toimintalainsäädäntöön)
- kokeilussa laajennettaisiin koulutuksen järjestäjän järjestämisluvan oikeuksia koulutuksen ja tutkintojen järjestämiseen
- mahdollistettaisiin tutkintokieleksi englanti
- uutena ohjausvälineenä kokeillaan järjestäjän ja ministeriön välistä **neuvottelumenettelyä**
- kuitenkin rajoituksia kokeilulupaan mm.: Tutkinnon tai osaamisalan laaja järjestämisoikeus heikentää olennaisesti vakiintunutta toimintaa -> nämä tutkinnot säädettäisiin asetuksella
- kokeiluun valittavien järjestäjien kriteereistä säädöksiä
- kokeiluun voitaisiin myös velvoittaa
- säädös kokeilun seurannasta ja arvioinnista

Save the date!

Webinaari Kuntaliiton jäsenille – kunnille ja koulutuksen järjestäjille: toisen asteen koulutuksen HE-luonnokset

Maanantai 20.5.2024 klo 9–11:

- **Lukiokoulutus klo 9**
- **Ammatillinen koulutus klo 10**

**KUNTA
LIITTO**

Kommun-
förbundet

Kuntien sote- ja pelastustoimen kiinteistökannan yhtiöittäminen

2.5.2024

Riikka Lehtimäki

Kuntalain 126 §:n yhtiöittämisvelvoite

- Kuntalain 126 §:n mukaan kunnan hoitaessa 7 §:ssä tarkoitettua tehtävää **kilpailutilanteessa markkinoilla** sen on annettava tehtävä osakeyhtiön, osuuskunnan, yhdistyksen tai säätiön hoidettavaksi (*yhtiöittämisvelvollisuus*).
- Kuntalain 127 §:ssä todetaan, että yhtiöittämisvelvollisuuden estämättä kunta voi hoitaa omana toimintanaan 126 §:ssä tarkoitettua tehtävää, jos:
 - 1) **toiminnan on katsottava olevan vähäistä;**
 - 2) lain perusteella kunta voi nimenomaisesti tuottaa palveluja toiselle taholle tai osallistua tällaista toimintaa koskevaan tarjouskilpailuun;
 - 3) kunta tuottaa tukipalveluja tytäryhteisölleen;

Kuntalain 126 §:n yhtiöittämisvelvoite

4) kunta tuottaa palveluja hankintalain 15 §:ssä tarkoitettulle sidosyksikölle taikka erityisalojen hankintalain 25 §:ssä tarkoitettulle sidosyksikölle, 27 §:ssä tarkoitettulle sidosyritykselle tai 28 §:ssä tarkoitettulle yhteisyritykselle; (29.12.2016/1411)

5) kunta vuokraa toimitiloja pääasiassa käytettäväksi kunnan omassa toiminnassa ja kuntakonserniin kuuluville tytäryhteisöille tai käytettäväksi sellaisessa palvelutuotannossa, jonka tuotannon kunta on kilpailuttanut;

6) kunta tuottaa palveluja kunnan tai kunnan tytäryhteisön palveluksessa oleville henkilöille palvelussuhteen perusteella; tai

7) toiminta liittyy välittömästi valmiuslaissa (1552/2011) tarkoitettun valmiussuunnitelman mukaiseen poikkeusoloja koskevaan varautumisvelvollisuuteen.

Kuntalain 126 §:n yhtiöittämisvelvoite

- Sotepe-voimaanpanolain vuokrasopimuksia koskevan 22 §:n perusteluissa todetaan (s.21/34): "Siirtymäkauden ajaksi hyvinvointialueen ja kunnan välillä solmittava vuokrasopimus perustuisi lain säännökseen, jolla kunta velvoitettaisiin vuokraamaan omistamansa toimitilat hyvinvointialueelle. **Siirtymäkauden aikana kunta ei siis toimisi kuntalain 15 luvun tarkoittamalla tavalla markkinoilla. Siirtymäkauden jälkeen tilanne kuitenkin muuttuisi. Siirtymäkauden jälkeen kunnalla olisi mahdollisuus vuokrata omistamiaan tiloja edelleen esimerkiksi hyvinvointialueelle. Tässä tilanteessa kunnan todennäköisesti katsottaisiin toimivan kilpailutilanteessa markkinoilla. Tällöin toiminta olisi kuntalain 126 §:n mukaan pääsääntöisesti yhtiötettävä. "**
- **Siirtymäaika loppuu siis vuoden 2025 lopussa, jonka jälkeen toiminta olisi em. yhtiötettävä.**
- **Hyvinvointialueiden tulee ilmoittaa vuoden 2024 aikana, aikovatko he ottaa käyttöön lain mahdollistaman optiovuoden.**

Kuntalain 126 §:n yhtiöittämisvelvoite

- yhtiöittämisvelvoite perustuu kilpailuneutraaliteettivaatimukseen. Kunnan toimiessa markkinoilla, sen tulee toimia samoin pelisäännöin kuin markkinoilla toimiva yksityinen toimija.
- Taustalla Euroopan yhteisön komission 11.2.2007 tekemä päätös C 7/2006, joka koski Tieliikelaitoksen (Destia Oy:n) saamaa valtiontukea. Komissio piti kiellettynä valtiontukea liikelaitoksen **konkurssisuoja** ja tavanomaisen yhteisöverotuksen soveltumattomuutta.
- Myöhemmin kuntien liikelaitoksiin liittyen komissio oli 14.4.2010 lähettämässään kirjeessä katsonut Helsingin kaupungin Palmia-liikelaitoksen toiminnasta tehdyn kantelun johdosta, **että liikelaitoksen oikeudellisesta asemasta osana kuntaa johtuvaa konkurssiin liittyvän liiketaloudellisen riskin puuttumista** voidaan pitää liikelaitoksille myönnettynä rajoittamattomana valtiontakauksena. Lisäksi komissio katsoi, että **kunnalle myönnettyt veroedut, vapautus yhtiö-, kiinteistö- ja pääomaverosta, ovat valikoivia ja EU-valtiontukisäännösten vastaisia tukia.**
- Tällä perusteella yhtiöittämisvelvoitetta ei voitaisi kiertää esim. vuokraamalla tiloja kunnan omistamalle tytäryhtiölle, joka edelleenvuokraisii toimitiloja hyvinvointialueelle.

Kuntalain 126 §:n yhtiöittämisvelvoite

Esimerkki 1: Kunnan omistamassa ja sen peruskoulun käytössä olevassa kiinteistössä olevan hammashoitolan vuokraus hyvinvointialueelle. Tuleeko yhtiöittää?

Vastaus: Ei täyttäne yhtiöittämisvelvoitetta, koska rakennus on pääsääntöisesti kunnan omassa käytössä. Edellyttää kirjanpidon eriyttämistä. Näkemys asiantuntijan, ei testattu oikeudessa. Varovainen tulkinta on kuitenkin, että yhtiöitettävä.

Esimerkki 2: Kunnan omistama terveyskeskus. Pitääkö yhtiöittää vai onko vähäistä toimintaa, joka sisältyy kuntalain 127 §:n poikkeuksiin?

Vastaus: Tulee yhtiöittää, toiminta ei ole vähäistä, vaikka se olisi arvoltaan vähäistä, jos se on säännönmukaista ja jatkuvaa vuokraustoimintaa.

Kuntalain 126 §:n valvonta KKV:llä

- Kilpailu- ja kuluttajaviranomainen (KKV) valvoo kunnan toimintaa ja yhtiöittämisvelvoitteen noudattamista (kilpailulain 4a luku)
- Ensisijaisena keinona **neuvotteluteitse** päästä ratkaisuun asiassa
- Pyrkii poistamaan kunnan tai niiden määräysvallassa olevassa taloudellisessa toiminnassa sovelletun menettelyn tai toiminnan rakenteen
- Jos 30 a §:ssä tarkoitettu neuvottelu ei johda tulokseen, Kilpailu- ja kuluttajaviraston tulee kieltää kuntaa, kuntayhtymää, hyvinvointialuetta, hyvinvointiyhtymää tai valtiota käyttämästä menettelyä tai toiminnan rakennetta taikka asettaa menettelyn tai toiminnan jatkamisen edellytykseksi sellaiset velvoitteet, jotka varmistavat tasapuoliset toimintaedellytykset markkinoilla. Toimintaa ei kuitenkaan saa määrätä kokonaan lopetettavaksi, jos tehtävän suorittaminen perustuu lainsäädäntöön.
- Viime kädessä KKV:n käytössä lain sallimat menettelytavat (uhkasakko, seuraamusmaksu valtiolle), jotka määrää markkinaoikeus

Mitä seuraavaksi?

Mistä aloittaa?

- Selvitä kunnan olemassa olevat vuokrasopimukset
- Selvitä, millaista vuokrataso kohteesta tulee saada, jotta sillä pystyy huolehtimaan korjausvelasta, lainoista, koroista ja muista kustannuksista sekä kohteen vuokratuotto% HUOM!
Markkinavuokra! Vrt. EU:n valtioneuvoston määräykset
- Selvitä, vuokrataanko yhtiölle maa-alueet vai luovutetaanko myös maat?
- Huolehdi kuntoon kohteiden tekniset asiat (rakennusluvat, liittymät, kulkuoikeudet jne.)
- Selvitä, mitä tehdä tyhjeneville/tyhjille tiloille?

Sopimukset

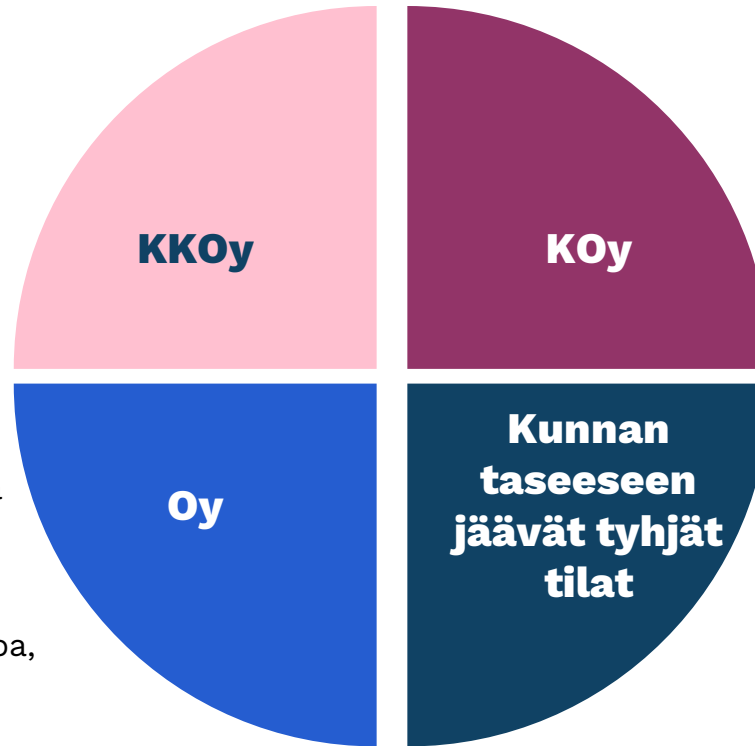
- Ovatko olemassa olevat sopimukset (rasite-, urakka-, palvelu, rahoitus yms.) siirrettävissä?
- Voi edellyttää sopimusten päättämistä tai uudelleen neuvottelua riippuen sopimuksesta
- Rahoitussopimusten osalta voi edellyttää takauksen antamista ja uusi lainaneuvotteluita taloudellisen aseman muuttuessa
- Valtionavustusten huomioon ottaminen, tuleeko avustukset takaisinmaksettavaksi?

Taloudenmallinnus

- Mallinna yhtiön kassavirrat, poistopohja ja muut yhtiön talouteen liittyvät asiat siten, että yhtiö voi taseellaan ja saamallaan kassavirralla selvittää sille kuuluvista veloista ja velvoitteista sekä tuottaa vaadittaessa omistajalleen voittoa.
- Tulee ottaa huomioon arvonnlisäverokohtelu vuokralaisittain, mahdollinen valtionavustusten takaisinperiminen, kiinteistövero jne.

Yhtiömuodon valinta

- Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö
- Kunta hallitsee huoneistoja ja tekee itse vuokrasopimuksen hyvinvointialueen kanssa
- Yhtiö kerää hoito- ja rahoitusvastiketta rakennusten ylläpitämiseen
- Pyrkii nollatulokseen ja voi täyttää tuloksen tasaukseen poistopohjaa, sovelletaan AsOyl tai OYL, jos näin sovittu
- Toimii yhtiöjärjestyksen mukaisella toimialalla ja siihen sovelletaan osakeyhtiölakia
- Jaksaa voitonjakokelpoisista varoista osakkaille osinkoa
- Tavoitteena on lähtökohtaisesti tuottaa voittoa, ellei toisin ole sovittu
- Olemassa oleva yhtiö?

- Kiinteistöyhtiö hallitsee koko kiinteistömassaa
- Tekee itse vuokrasopimukset nimiinsä
- Sovelletaan osakeyhtiölakia
- Olemassa oleva yhtiö?
- Mikäli kunnalla on tyhjäksi jääviä tiloja, joita ei ole tarkoituksenmukaista siirtää perustettavalle yhtiölle, ne voidaan jättää kunnan taseeseen
- Kiinteistökehityskohde?

Yhtiön perustaminen

Yhtiön perustaminen 1/2

- Yhtiötä perustettaessa tarvitaan vähintään seuraavat asiakirjat:
- Perustamissopimus
- Yhtiöjärjestys
- (osakassopimus, jos yhtiössä on useampia osakkaita)
- luovutuskirjat liitteineen (tai apporttisopimus) ja kiinteistönluovutuksen kyseessä ollessa määrämuotoiset luovutuskirjat
- mahdolliset maanvuokrasopimukset luovutettaviin rakennuksiin
- Tilintarkastajan lausunto siitä, että yhtiö on perustettu lainmukaisesti (tilintarkastajaa kannattaa muutoinkin käyttää apuna perustamisilmoitusta tehtäessä)

Yhtiön perustaminen 2/2

- Perustamisilmoituksella tulee hakeutua kiinteistön käyttöoikeuden luovutuksesta arvonnlisäverovelvolliseksi yhtiön perustamisesta lähtien (tarkistakaa vielä tilintarkastajalta ajankohta)
- Mahdollistaa alv:n vähentämisen vuokrasta ja kiinteistönylläpitopalveluista sekä urakoista
- Muistettava liittää luovutuskirjaan ehto kiinteistöinvestoinnin alv-tarkastusoikeuden siirtymisestä luovutuksen saajalla (mahdollistaa tarkastusoikeuden siirtymisen luovutuksensaajalle)

Muuta

- Lainhuudon hakeminen ja erityisten oikeuksien kirjaaminen Maanmittauslaitokselle

Kiitos.

Riikka Lehtimäki

Riikka.lehtimaki@kuntaliitto.fi

www.kuntaliitto.fi

Veronäkökulmia sote- kiinteistöjen yhtiöittämiseen + kiinteistöverotuksen arvostamis uudistus

Taloustorstai, 2.5.2024

Pekka Montell, @MontellPekka

Sote-kiinteistöjen yhtiöittäminen ja verot

- Määräaikainen varainsiirtoverovapaus (9.10.2023) 1.1.2024 – 31.12.2030, VSVL 43 b §
 - Kunta tai voimaanpanolain 32 §:n tarkoittama kuntayhtymä
 - Luovuttaa kiinteistön omistamalleen osakeyhtiölle sen osakkeita vastaan
 - Joko olemassa oleva tai tarkoitusta varten perustettavaan oy:öön
 - Apporttiluovutus (ei rahavastiketta), hankintamenona kirjanpitoarvo (EVL 52 j §)
- Mikäli näköpiirissä on vielä kiinteistön luovutus, on syytä ottaa huomioon tuloveroseuraamukset
 - Hankintameno/kirjanpitoarvo saattaa olla hyvin vähäinen → luovutusvoittoverotus
- Osakeyhtiö, vaikkakin kuntakonsernin osana, on kiinteistöverovelvollinen

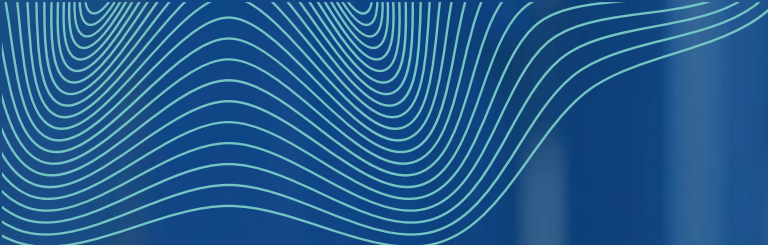
Kiinteistöverotuksen arvostamis uudistus

- HE:n esittelyn tavoiteviikko lainsäädäntösuunnitelmalla: vko 20 → vko 22 → vko 25 → ?
- Reunaehtona tavoiteltavalle käyttöönotolle mm. Verohallinnon vaatima aika- ym. resurssi (n. 18 kk)
- Lausuntokierros Lausuntopalvelu.fi
- Uudistuksen sisältö
 - Rakennusten arvonmääritys (muutokset arvostamislakiin)
 - Maapohjien uudet hinta-alueet ja aluehinnat (kansalaispalvelu verkossa)
 - Verotuksen taso määrättävissä tuottoneutraalisti
 - Kiristymisvaikutuksia rajoitetaan määräaikaisesti (hallitusohjelma: pitkät siirtymäajat)

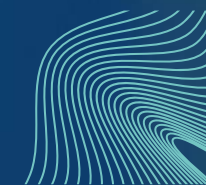
**KUNTA
LIITTO**

Kommun-
förbundet

Ajankohtaista kuntien ja kuntayhtymien palveluluokkakohtaisesta tilinpäätösraportoinnista (KKTPP) tilikaudelta 2023

Linnea Mäkinen, raportointiasiantuntija, Valtiokonttori
Kuntaliiton Taloustorstai 2.5.2024

Webinaari palveluluokkakohtaisista tilinpäätöstiedoista

- Valtiokonttori järjesti maanantaina 29.4.2024 *AURA* tutuksi: Kuntien ja hyvinvointialueiden palveluluokkakohtaiset tilinpäätösraportoinnit tilikaudelta 2023 -webinaarin ajankohtaisista asioista, joita kannattaa huomioida raportoidessa KKTPP- ja HHTPP-tietoja.
- Jos et ehtinyt mukaan, tutustu webinaarin materiaaleihin:
 - Webinaarin tallenne on julkaistu Valtiokonttorin [YouTube-kanavalla](#).
 - Webinaarin esitysmateriaali on julkaistu talousraportoinnin aamukahvitilaisuuksien [Google Drive -kansiossa \(ks. alikansio AURA tutuksi -webinaarit\)](#).

TALOUSTIEDOT TULEE RAPORTOIDA MÄÄRÄAIKOKSIIN MENNESSÄ

Kuntien ja kuntayhtymien taloustietojen raportointi- ja julkaisuaikataulu

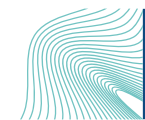

Hyvinvointialueiden ja -yhtymien taloustietojen raportointi- ja julkaisuaikataulu

TUTKI
HALLINTOA.FI

- Huolehdi taloustietojen raportoinnista Valtiokonttorille annetuissa aikatauluissa
 - Kuntien ja kuntayhtymien talousraportoinnin aikataulut on annettu [valtioneuvoston asetuksella 524/2020 kunnan taloutta koskevien tietojen toimittamisesta](#).
 - Tutustu raportoinnin aikatauluihin myös [Valtiokonttorin verkkosivuilla](#).
- On suositeltavaa raportoida tiedot mahdollisimman aikaisessa vaiheessa ennen raportointiajan päättymistä.
 - Tällä pyritään varmistamaan tietojen sujuva toimittaminen tietopalveluun ja puuttuminen hyvissä ajoin mahdollisiin ongelma-kohtiin raportoiduissa aineistoissa.
- Kuntien ja kuntayhtymien on tärkeää testata raporttien toimittamista tietopalvelun testipalvelussa ennen varsinaista raportointia tietopalveluun.

Raportoidun aineiston laadunvarmistus

Kuntien ja hyvinvointialueiden taloustietopalvelu tekee KKTPP-aineistoon automaattisia tarkistuksia, joiden tavoitteena on jäljittää mahdolliset aineistossa olevat virheet. Tilikauden 2023 KKTPP-aineistoon on aktivoitu seuraavat automaattiset tarkastukset, joiden lisäksi tehdään myös manuaalisia tarkistuksia.

T5-tarkastus

- T5-tarkastuksessa tunnusluvun pitää olla yhtä suuri kuin saman aineiston toisen tunnusluvun annetulla eurotarkkuudella. T5-tarkastuksessa sisäiset-sektorin toimintatuotot pitää täsmätä sisäiset-sektorin toimintakuluihin (kaikki palveluluokat yhteensä -tasolla) ja sisäiset-sektorin vyörytystuotot pitää täsmätä sisäiset-sektorin vyörytyskuluihin (kaikki palveluluokat yhteensä -tasolla).

T9-tarkastus

- T9-tarkastuksessa tunnusluvun pitää olla suurempi tai yhtä suuri kuin vakioluvun. Tausta: Joillakin tileillä oli paljon etumerkkivirheitä vuoden 2021 raportoinnissa, ja näille tileille on lisätty automaattinen tarkastus siten, että raportoidun arvon pitää olla suurempi kuin 0, jotta virheet eivät toistuisi.

T15-tarkastus

- T15 on summatarkastus, jossa tunnusluvun ilmoitettu ja laskettu arvo eivät saa erota enempää kuin annettu maksimimäärä euroina.

T19-tarkastus

- T19 on pakollisuustarkastus kaikkiin pakollisiin soluihin. T19-tarkastuksessa tunnusluvulle pitää olla raportoitu arvo. **Nolla kelpaa arvoksi, mutta tyhjä ei.**

T35-tarkastus

- **T35 on täsmäytys KKNR Q4- ja KKTPP -raporttien välillä.** Palveluluokille kohdennettujen kaikkien ulkoisten toimintatuottojen ja -kulujen tulee täsmätä kunnan tuloslaskelmaan tili- ja ulkoiset-sektorin tasolla. Palveluluokkien yhteenlaskettu summa joltain tililtä saa poiketa enintään tuhannella eurolla.

Manuaaliset tarkastukset

- Lisäksi viranomaiset tekevät aineistoon manuaalisia tarkistuksia. **Esimerkiksi Valtiokonttori tarkistaa, etteivät alasektoreille raportoidut arvot yhteensä-tasolla ole ulkoiset-sektorille raportoitua arvoa suuremmat.**

KKTPP-TIEDOT TUTKIHALLINTOA.FI -PALVELUSSA

- Kuntien ja kuntayhtymien palveluluokkakohtaiset tilinpäätöstiedot julkaistaan Tutkihallintoa.fi-palvelussa.
 - Tiedot löytyvät kokonaisuudessaan tilikausilta 2021 ja 2022 sekä tilikaudelta 2023 sitä mukaa, kun aineistot raportoidaan tietopalveluun hyväksytysti.
- Huomioitavaa:
 - Raportoitua tietoa ei voi näyttää kaikkien palveluluokkien osalta tietosuoja-säädösten vuoksi. KKTPP-raportointikokonaisuus kuuluu henkilötietoriskin omaaviin aineistoihin, ja siksi tiedot julkaistaan osin karkeammalla tasolla kuin ne on raportoitu.

MISTÄ LÖYTYY APUA TALOUS- RAPORTOINTIIN?

- Apua talousraportointiin saa osoitteesta kuntadata@valtiokonttori.fi
- [Kuntien ja hyvinvointialueiden talouden palvelut](#) Valtiokonttorin verkkosivuilla
 - [Näin raportoit taloustiedot Valtiokonttorille](#)
 - [Kuntien ja hyvinvointialueiden talousraportoinnin perusteet](#)
 - [Ajankohtaista Kuntien ja hyvinvointialueiden taloustietopalvelussa](#)
- Kuntien ja kuntayhtymien talousraportoinnin käsikirja [Kunta-AURA](#)
 - Muista myös [kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston yleisohjeet ja lausunnot](#)
- [Kuntien ja hyvinvointialueiden talousraportoinnin tiedotteen](#) voi tilata [tällä lomakkeella](#).
- Osallistu Valtiokonttorin [talousraportoinnin aamukahvitilaisuuksiin](#)

Kiitos!

Heräsikö kysyttävää?

Ota meihin yhteyttä osoitteessa kuntadata@valtiokonttori.fi

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Tilinpäätös palveluluokittain ja muuta ajankohtaista

TALOUSTORSTAI 2.5.2024

MINNAMARIA KORHONEN, NEUVOTTELEVA VIRKAMIES

Palveluluokittaisen raportoinnin täsmääminen neljännesvuosiraporttiin

- Palveluluokille kohdennettujen kaikkien ulkoisten toimintatuottojen ja –kulujen tulee täsmätä tuloslaskelmaan (Q4 KKNR) tili- ja sektoritasolla. Tilitasolla täsmäys tulee tapahtua 1 000 euron tarkkuudella.
- Sektoritieto kertoo, kuinka paljon tilille palveluiden ostoista yhteensä oli esimerkiksi toisilta kunnilta tai hyvinvointialueilta. Sektoritieto ei näin ollen voi ylittää tilille kirjattua summaa.
- **Huomioi**, että sektoritieto ei summaudu vaakasuunnassa!

Kustannustenjaon tarkistus

- Vuosittain tehtävällä kustannustenjaon tarkistuksella varmistetaan, että todelliset kustannukset eivät erkane valtionosuuden perusteena käytettävistä laskennallisista kustannuksista.
- Tarkistuksessa huomioidaan valtionosuustehtävien nettokustannustiedot: varhaiskasvatus, esiopetus, perusopetus, kirjastotoimi yms.
- Tehdään nyt ensimmäistä kertaa sote-uudistuksen jälkeen.

TEM erillisrahoitukset ja työmarkkinatuen kuntaosuus

- Maahanmuuttajien palveluiden järjestämiseen maksettava erillisrahoitus (sekä laskennallinen että hakemuksesta todellisiin kustannuksiin perustuva) tulee kirjata tuloksi sille luokalle, jonka mukaista palvelua rahoituksella rahoitetaan.
 - Äkillisen rakennemuutoksen rahoitus joko työllisyyspalveluiden luokalle tai elinkeinojen edistämisen luokalle sen käyttötarkoituksesta riippuen
- Valtionosuuksien tileille (toimintakatteen jälkeen) saa kirjata vain yleiskatteisen valtion rahoituksen erät, mm. TEM rahoitus ei ole yleiskatteista.
- Muista myös, että työmarkkinatuen kuntaosuus kirjataan palveluluokalle 5553.

Yleishallintopalvelut, vaalien järjestäminen, tukipalvelut ja ympäristöterveydenhuolto

- Yleishallintopalvelut ja vaalien järjestäminen ovat varsinaisia palveluita, ja niitä ei edelleen kohdenneta muille palveluille.
- Yleishallintoon ei saa jättää muille varsinaisille palveluille kuuluvia eriä. Huomioi että VOS-rahoituksen erät ovat palveluilla.
- Tukipalvelut kohdennetaan varsinaisille palveluille siltä osin, kun palvelua käytetään omassa toiminnassa. Ulosmyytävä tukipalvelu saa jäädä tukipalveluluokalle.
- Erittelemättömät palveluluokat ovat poistuneet vuodesta 2023 lukien: ympäristöterveydenhuollon vastuukunnan on laskutettava sopimuskuntia ja kohdennettava maksuosuudet varsinaisen palveluluokituksen mukaisesti.

Tilavuokrauspalvelut

- Kunnan palvelutoiminnan käytössä olevien tilojen kustannukset kohdennetaan varsinaisille palveluille suoraan tai tilavuokrauspalvelut-palveluluokalta sisäisellä laskutuksella tai vyörytyksellä.
- Sisäisen vuokraustoiminnan tulee olla kustannusvastaavaa.
- Tilojen vuokraus hyvinvointialueille, yhteistoiminnassa toiselle kunnalle tai muille ulkopuolisille on vuokraajan käyttötalousraportoinnin näkökulmasta tilavuokrauspalvelua.
- Investoinnit sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen kiinteistöihin raportoidaan luokilla:
 - Pelastustoimen tulot ja menot tilikaudelta 2023 alkaen
 - Sosiaali- ja terveystoimen tulot ja menot tilikaudelta 2023 alkaen
- Luovutusvoitot ja –tappiot raportoidaan aiheuttamisperiaatteella palveluluokilla.

Lausuntopyyntö vuoden 2025 tietosisältömuutoksista

Lausuntopyyntö vuoden 2025 tietosisältömuutoksista

- TE- ja KOTO-palvelut: uusia palveluluokkia, tilejä ja tilinpäätöstä täydentäviä tietoja.
- Työllisyysalueet sekä jäsen- ja sopimuskunnat voivat kohdentaa maksuosuudet yhdelle luokalle. Tuottaja raportoi aina varsinaisilla palveluluokilla.
- **Huom!** Tila- ja tukipalvelukustannukset.

Lausuntopyyntö vuoden 2025 tietosisältömuutoksista

- Uusia tarkempia tilejä ICT-palveluiden ostoista ja koneiden ja laitteiden vuokrasta.
- TOLT jaetaan kahdeksi raportointikokonaisuudeksi (kuluva ja tuleva kausi) ja TOLTA-kokonaisuuteen lisätään osakokonaisuus hankintalain mukaisten sidosyksikköjen ilmoittamiselle.
- KKYTT-kokonaisuuteen lisätään osakokonaisuus kuntien sote-kiinteistöihin tekemien investointien karkeaa raportointia varten.

[Lausuntopalvelu.fi](https://lausuntopalvelu.fi)
3.5. klo 16 saakka.
Kuulemistilaisuuden 22.4.
esitysmateriaalit.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos!

MINNAMARIA KORHONEN
MINNAMARIA.KORHONEN@GOV.FI

TALOUSHALLINNON KOULUTUSTARJONTAA 2024

- ❖ Tapahtumat
- ❖ Koulutusohjelmat
- ❖ Webinaarit

FCG ●

Oppimismahdollisuuksia 2024

TAPAHTUMAT

Kirjanpitäjien koulutusfoorumi (fcg.fi)

- 22.-24.5.; Laivaseminaari Helsinki – Tukholma

Laskentafoorumi 2024 (fcg.fi)

- 10. - 11.10.; Helsinki, lähi- ja etätapahtuma

KOULUTUSOHJELMAT

Kunta-alan Controller 2024 -koulutusohjelma (fcg.fi)

- 20.8. – 27.11.

Kunta-alan laskentatoimen koulutusohjelma 2024 - 25 (fcg.fi)

- 3.10. – 16.5.

-
- ✓ TIETOA
 - ✓ TAITOA
 - ✓ NÄKEMYSTÄ

Oppimismahdollisuuksia 2024

WEBINAAREJA

- 7.5. [Kuntien, kuntayhtymien ja hyvinvointialueiden neljännesvuosiraportointi \(KKNR/HHKNR\) – mikä askarruttaa? \(fcg.fi\)](#)
- 28.5. [Investointien hallinta, talous ja valvonta \(fcg.fi\)](#)
- 10.9. [Kunta-alan kirjanpitäjien ajankohtaispäivä \(fcg.fi\)](#)
- 12.9. [Kestävä kehitys kunnissa: Budjetointi ja tiedolla johtaminen \(fcg.fi\)](#)
- 9.-10.10. [Arvonlisäverotuksen erityiskysymyksiä \(fcg.fi\)](#)
- 29.10. [Robottiikka ja tekoäly kunnan taloushallinnossa \(fcg.fi\)](#)
- 5.11. [Kuntien ja hyvinvointialueiden talousraportoinnin ajankohtaispäivä \(fcg.fi\)](#)
- 13.11. [Kunnan verotulot ja valtionosuudet \(fcg.fi\)](#)

-
- ✓ TIETOA
 - ✓ TAITOA
 - ✓ NÄKEMYSTÄ

FCG.

KUNTA
LIITTO

Seuraava
Taloustorstai
13.6.2024
klo 9.30

Tervetuloa!

